

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 12. XIII aastakäik

TEATAJA

15. juunil 1938

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . . kr. 2.50
Poolaastas . . . " 1.50
Välismaale . . . " 5.00
Poolaastas . . . " 3.00

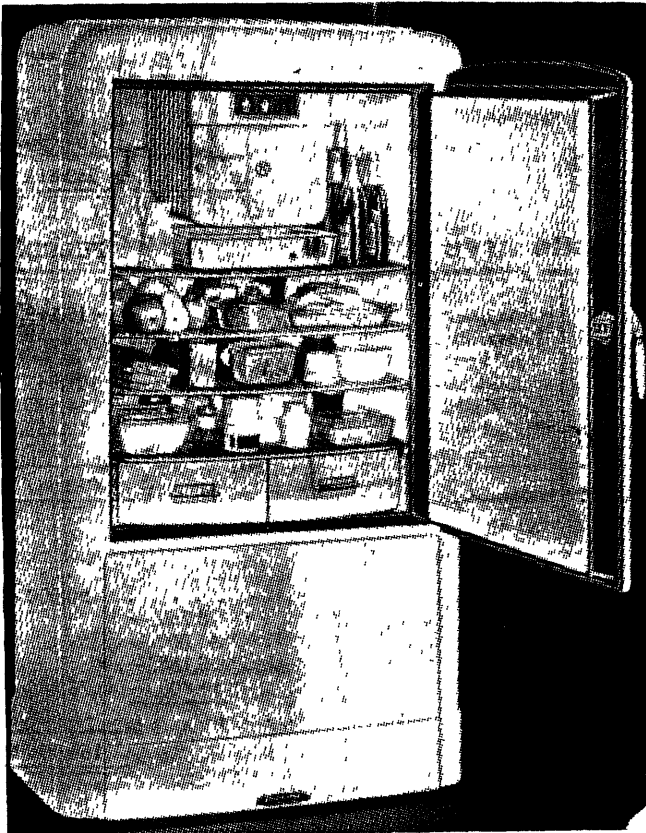
Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . . . kr. 30.00
1/2 " . . . . " 16.50
1/4 " . . . . " 10.00
Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Minimaalpalkade süsteem Inglismaal. Ettevõtjaskond võimaldagu majanduskoollide õpilastele praktiseerimist. Ärgu tölgitsetagu vääriti äride ja kontorite tšõkkorralduse seaduse mõtet. Rahvusvahelise Kaubanduskoja presidendi külaskäik. Üks iganenud määrus. Kaupmeeste päevad. Stettini Kaubanduskoja esindajad Tallinnas. Äride register. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedelid.

Perenaise rõõm

on külmutuskapp. See võimaldab säilitada toiduaineid ja jooke kodus riknematu ja annab kokkuhoidu toidukuludes

Kui külmutuskapp, siis ainult ameerika „KELVINATOR“, maailma parim külmutuskapp

Vähene elektrivoolu kulu, kääpärusus, tugev ehitus, väline ilu ja odav hind on „KELVINATOR'i“ iseloomustavamad omadused

Tutvuge selle suurepärase külmutuskapiiga ainesinduses

J ZIMMERMAN JA J. MÖLDER
TALLINN, AIA T. 5, TELEFON 447-99

AKTSIASËLTS

TALLINNA LAEVAÜHISUS.

AKTIVA.

Äriseis 31. detsembril 1937. a.

PASSIVA.

Kassa, välisraha ja jooksvad arved pankades . . .		209.388.19	Aktsiakapital:		
Nõudevekslid portfellis . . .	165.166.58		a) laevade osakonna kapital	200.000.—	
Nõudevekslid inkassoks . . .	2.267.80		b) teiste osakondade kapital	100.000.—	300.000 —
Nõudevekslid rediskontos . . .	323.217.69	490.652.07			
Väärtpaberid		15.520.—	Teised kapitalid:		
Kinnisvarad (majad, krunnid)		99.106.—	a) tagavarakapital	51.250 —	
Vallasvarad (kontori sisseadused)		26.742.84	b) amortisatsioonikapital	1.010.087.54	
Mitmesugune vallasvara		35.543.37	d) tööliste kinnituskapital	2.679.67	1.064.017.21
Laevad ja laevade osad laevaihingutes	1.636.367.25		Kontokorrent- ja hüipoteeklaenud		530.500 88
Laevade inventarid	102.192.—	1.738.559.25	Kreeditorid:		
Stevidori inventar		4.489.80	a) laevade kaptenid	21.798.97	
Kaubad ladudes		163.692.38	b) laevaomanikud (disponendi arved)	79.465.91	
Deebitorid:			d) laevaagendid sise- ja välismaal	359.696.94	
a) kaptenite avansid	7.918.41		e) kaubamuretsejad ja muud kreditorid	111.736.71	572 698.53
b) laevaomanikud (disponendi arved)	101.667.39		Vekslite rediskont		323.217 69
d) laevaagendid sise- ja välismaal	109.598.84		Maksta laevade osarahad laevaihingutes		169.202.03
e) kauba ostjad ja muud deebitorid	175.697.23	394.881.87	Maksta dividendid		5 835.65
Veoaabinõud		14.700.—	Laevade ettesaadud tulud ja maksmata kulud	8.781.51	
Oma- ja välislaevade ettemakstud kulud (kinnitus, õlid, sõed jne.)		30.107.97	Laevade lõpetamata avariid	7.269.50	
Laevade klassiuendamised		37.821.—	Majadest ettesaadud üüri- raha	785.—	16.836.01
Kautsjonid ja ettemakstud kulud		7.543.57	Deponeeritud summad		295.007.06
Deponeeritud summade deebitorid		291.585.06	Üleminevad summad		118.000.—
Üleminevad summad		1.678.—	1937. a. ülejääk		164.496.31
		<u>3.559.811.37</u>			<u>3.559.811 37</u>

KULUD.

Kulude ja tulude arve 1937. a.

TULUD.

Ärikulud	119.257.58	Oma laevade teenistus	416.149.01
Makstud protsendid	47.514.16	Laevaliinide esindused, laevade talitamine ja kaupade ekspedeerimine, stevidori tööd ning muud komisjonid	101.941.24
Amortisatsioonid	109.477.73	Kaubandusosakonna tulu	111.393.92
Laevade survey kulud	46.718.32	Majadest saadud tulu	10.255.73
Riigimaksud	141.533.97	Mitmesugused tulud	2.347.61
Kustutatud kahtlased nõudmised	13.089.44		
Puhaskasu	164.496.31		
	<u>642.087.51</u>		<u>642.087.51</u>

Puhtakasu jaotus.

Laevade juurdesoetamise ja laeva prahtide tagamise erireservi kantud	80.000.—
Tagavarakapitaliks	8.750.—
Dividendiks aktsionäridele 15%	45.000.—
Tulumaksuks väljamakstavast dividendist	6.138.—
Lisatasudeks juhatusele ja ametnikele	14.000 —
1938. a. peale üle kanda	73.888.—
	<u>608.31</u>
	<u>164.496 31</u>

Aruanne on aktsionäride peakoosoleku poolt kinnitatud 29. aprillil 1938.
Dividendi kupong nr. 9 järgi makstakse alates 2. maist 1938.

Minimaal-palkade süsteem Inglismaal

Inglismaa poliitika tööstuse, palga- ja isolaalküsimustes on pidevalt olnud suunatud ühtlaste ja tervete tingimuste loomisele. Nii eraorganisatsioonidevahelistes kui ka valitsuse kaudsel vahelesegamisel toimunud palgakokkuleppeis peetakse teravalt silmas, et ettevõtete suuruse või mõne muu eritingimuse tõttu ei teki „kääre“ palgaolustikus. Erandid on peamiselt tingitud territoriaalsetest rajoonidest, arvestades elumaksumust. Terves reas väljapaitvates tööstusharudes on palgaolud korraldatud n.-n. „rahvuslike kokkulepete näol“, mis tagavad enam-vähem ühtlase palga kogu maa ulatuses. Liigse palkade fiksseerimise üksikuis tööstusharudes või vabrikuis hoiavad ära töösturite ja tööliste organisatsioonide vahelised kokkulepped, kuna liig madalate palkade korrigeerimisel vähem organiseeritud tööstusharudes on suured teened Trade Board'idel.

Trade Board'id on seaduslikud asutused, mis on ellu kutsutud 1909. ja 1918. a. Trade Board's Act'i alusel. Nende peaaülesandeks on teatud tööstusharudes miinimum-palgamäärade püstitamine. Sellased palgamäärad, kui need, on leidnud tööministri kinnituse, on kohustuslikud kogu tööstusharus kõigile töandjatele ja on kaitstud seadusega. Ministril on õigus anda igas tööstusharus Trade Board's Act'i alusel erimäärust, kui ta on arvamisel, et seal pole küllaldasi iseseisvaid organisatoorseid korraldusi palgataseme õiglaseks reguleerimiseks. Enne kui minister võib anda Trade Board'i loomiseks määruse, peab ta oma kavatsusest avalikkust informeerima ja korraldama järeleparimise (Public Inquiry), kus asjast puudutute ja teiste huvitatud isikute arvamisid leiavad kuulamist. Tegelikult praktikas Trade Board'i loomise aluseks on sageli ametiühingu või mõne grupi tööliste tähelepanu juhtimine teatud tööstusharu madalatele palkadele. Sageli töandjad ja tööliste ühiselt soovivad minimaal-palkade süsteemi ning mõnel juhtumil ka töandjad on haaranud initsiatiivi, nähes minimaal-palkades vahendit, mis kõrvaldab kõlvatu võistluse „higi väkjapressimise“ (sweating) palgasüsteemi abil.

Trade Board koosneb võrdsest arvust liikmeid, kes kuuluvad töandjate ja tööliste hulka, peale nende on teatud arv, harilikult kolm, erapooletuid isikuid, n.-n. „Appointed Members“; üks nendest on ühtlasi Trade Board'i eesistuja. Kui Trade Board on loodud, siis liikmete kutsu-misel püütakse kogu tööstusharu haarata nii laialt kui võimalik, ja nimelt — anda esindus

tööstuse igale üksikule eriharule, võimalikult kõikide töandjate ja tööliste liikidele ning välja-paistvamaile kõne all oleva tööstusharu tsentrumele. Pealeselle nõuab seadus otsest esindust kodutöölilise igas sellases tööstusharus, kus neid on tegevuses teatud protsent.

Kõik määramised Trade Board'i on isiklikud ja otseselt ministri poolt. Ei ole ette nähtud töösturite ühinguile ja ametiühinguile kindlat arvu kohti. Praktikas aga eelnimetatud organisatsioonid peamiselt esitavadki ministri-le vastu-võetavad kandidaadid. 1936. a. oli 87% töandjate esindajaist ja 72% tööliste esindajaist nimetatud nende organisatsiooni poolt. Seal, kus organisatsioonid puuduvad, kutsutakse liikmed töandjate ja tööliste hulgast ministri äranägemisel. Iga üksiku Trade Board'i liikmete arv on isesugune, näit. valmisriiete tööstuses on 62 liiget, kehtide tööstuses 12. Trade Board'i liikmed harilikult valitakse kaheks aastaks, kuid tavaliselt järgneb sellele uuesti nimetamine niikauaks, kui isikul on tahet teatud tööstusharu huvides töötada. Isikud, keda nimetatakse erapooletuiks liikmeiks, on advokaadid, ülikoolide õppejõud, errulastud riigiametnikud, errulastud muude ettevõtete ametnikud, kohtunikud, arstid ja teised vabakutselised.

Praegu on Suur-Britis tegevuses 44 Trade Board'i, haarates 30-sat tööstusharu.

Trade Board'i ülesanded.

Trade Board peab kindlaks määrama aja-töö miinimum-palgamäärad. Seejuures arvestatakse madalamad palgamäärad noorile ja täiskasvanud õppijaile, erandeid tehakse ka isikule, kes oskamatusel või füüsilise vigastuse tõttu ei saavuta täit töövõimet.

Edasi peab Trade Board kindlaks määrama normid ka teistele palgamaksmise viisidele:

- a) üldised tükitöötasu miinimummäärad,
- b) erilised miinimummäärad tükitöö tasuks, s. t. tükitöötasu miinimummäärad üksiku töandja nõudel ta töölisile, kui üldised tükitöö miinimummäärad ei ole kohaldatavad,
- c) garanteeritud ajatöö palgamäärad, s. t. palgamäär tunnis mendele tükitöölilisele, kelle teenistus langeb allapoole tükitöö miinimummäära,
- d) ületunnitöö miinimummäärad nii tüki- kui ka ajatööle; sel alusel Trade Board'il on õigus ka kindlaks määrata normaaltöötundide arvu nädalas või päevas.

Kõige selle kõrval tuleb Trade Board'il miinimumpalgamäärades eritella töölisi ka liikide ja distriktide järgi.

Kui Trade Board on otsustanud kindlaks määrata või muuta teatud palgamäär, on ta kohustatud sellest avaldama kuulutuse „London Gazette'is“ ja saatma teate selle tööstusharu igale tööandjale, kelle nimi ja aadress on tuntud. Iga tööandja on kohustatud teatest panema ära kirja oma töökohta nii, et see on nähtav töölisile. Kahe kuu jooksul on igal tööandjal ja töölisel õigus arvamisi avaldada ja vastu vaielda tehtud esitusele. Kui vastuvaidluste kaalumise järele Trade Board otsustab teha mõningad muudatused oma esituses, tuleb tal informeerida tööministrit, kes ühe kuu kestes teeb määruse, kinnitades palgamäärad ja ühtlasi päeva, mil need hakkavad maksma. Ainult erandjuhtumel minister annab Trade Board'ile ta otsuse uuesti kaalumiseks. Ministril on õigus esitust kas kinnitada või uuesti otsustamiseks saata, kuid mitte ise uusi palgamääri luua. Uued palgamäärad astuvad seega jõusse kolm kuud pärast Trade Board'i otsust.

Pärast palgamäärade kinnitamist ministri poolt saadab Trade Board nendest ära kirja igale tööandjale ja avaldab informatsiooni ka ajakirjanduses. Teatise mittesaamine ei ole tööandjale vabandav.

Selle järele tööandja on kohustatud maksma igale töölisele, keda puudutab Trade Board'i otsus, mitte vähemat palka kui on ette nähtud. Miinimumpalgast ei tohi teha mahaarvamisi, peale nende, mis on ette nähtud seadustes kindlustuste otstarbeks.

Seadus näeb ette, et tööandjat, kes maksab miinimumpalgamääradest vähemaid palku, karistatakse £20 iga eksimuse puhul ja edaspidi £5 iga päeva eest pärast esimest karistust, kui ta ikka veel keeldub maksmast seaduslike normide

järgi. Kohus võib tööandjat kohustada töölisele maksma puudujäänud palgasumma.

Trade Board'i palgamäärade järelevalveks on tööministeeriumil 60 erilist inspektorit, kellele võib iga tööline kaevata, kui on esinenud seaduslikust palgamäärast mittekinnipidamisi. 1936. a. jooksul need inspektorid kontrollisid 17.971 ettevõtte 211.251 töölise palka. Et Trade Board'i normidest tööandjaskond väga täpselt ja distsiplineeritult kinni peab, seda tõendas asjaolu, et ainult 19 juhul algatati tööandjate vastu kriminaalsüüdistust.

Trade Board'il on õigus abistajaina ellu kutsuda veel erilisi „District Trade Committees“d, millele liikmeskond komplekteeritakse samuti nagu Trade Board'iski ministri poolt.

Trade Board omab veel erilises õiguses teha igas valitsusasutuses esitusi selle tööstusharu olukorra kohta, milles ta tegutsseb.

Trade Board'i kulud kannab tööministeerium ja liikmed saavad istungite eest eritasu, milleks on ministeeriumi poolt koostatud vajalised normid.

Trade Board'i süsteem on Inglismaal leidnud kritiseerimist ja 1922. a. parlamendi poolt moodustatud Lord Cave's Committee of Inquiry avaldas üksikasjalise kriitilise aruande, kuid jõudis lõpptulemusena otsusele: „On laialt levinud arvamine, et Trade Board'i süsteem on edukas, kõrvaldades jämedal kujul madalate palgade maksmise pidurdades üksikuis tööstusharudes liigset palgade üleskrüvimist ja reguleerides töötingimusi. Edasiohikes süsteem annud kaitset headele tööandjatele korruptiivsete „higi väljapressimise palku“ maksvate võistlejate vastu ja on põhjustanud töötamise meetodite arengut.“

E. V. Saks.

Ettevõtjaskond võimaldagu majanduskoolide õpilasile praktiseerimist

Haridusministeeriumi soovivaldus Kaubandus-tööstuskoolidele

Haridusministeerium on pöördunud Kaubandus-tööstuskoja poole palvega aidata kaasa majanduskoolide õpilasile ja nende koolide õpingute lõpetajatele praktiseerimise võimaluste loomisel.

Kaubandus-tööstuskoda avaldabki käesolevaga üleskutse ettevõtjaskonnale, et viimane võimalikult rohkearvuliselt püüaks võimaldada oma ettevõttele praktiseerimist majanduskoolide õpilasile ja nende koolide õpingute lõpetajatele, aida-

tes seega tänuväärset kaasa ettevalmistatud äri- ja kontoriteenijaskonna järelekasvaks ja tõestades sel teel majandusringkondade vankumatule põhimõttele — praktiliste teadmiste omandamine sündigu tegeliku töö juures — truuks jäämist. Ühtlasi võimaldatakse sellega noortele inimestele nende õpinguis ettenähtud sunduslikku praktikat.

Suurema selguse saamiseks praktika nõud-

mise kohta majanduskoolide õpilasilt ja nende koolide lõpetajailt olgu siinkohal lühidalt refereeritud meie kehtiv majanduskoolide süsteem ja selles ülesseatud praktika mõuded.

Kõik majanduslikud õppeasutused jagunevad üldiselt **õppeaastate astme järgi** keskastme ja kõrgema astme majanduskoolideks.

Keskastme majanduskoolid põhjenevad kuueklassilisel algkoolil ja õppeaeg nendes kestab 1—4 aastat.

Kõrgema astme majanduskoolid põhjenevad kesk-koolil (s. o. kas üldhariduslikul 5-aastaselt progümnaasiumil, mis omakorda põhjeneb 4-aastaselt algkoolil või üldhariduslikul 3-aastaselt reaalkoolil, mis põhjeneb 6-aastaselt algkoolil) või majanduskeskkoolil (seda nimetust kannab 4-aastane kutsekool, mis liitub 6-aastasele algkoolile) ja õpetus kestab seal 3 aastat.

Seega pääseb kõrgema astme majanduskooli üldhariduslikust keskkoolist 9 õppeaastaga ja majanduskeskkoolist 10 õppeaastaga. Esimesel juhul tuleb aga sooritada eksameid üleminekuks, teisel sünnib see eksamiteta.

Veel on erilisi kõrgema astme erikooli, mis põhjenevad kõrgema astme majanduskoolil või gümnaasiumil. Need on peamiselt mõeldud kutsealal õppejõudude ettevalmistamiseks.

See oli majanduskoolide jagunemine õppeaastate andmete järgi.

Sisuliselt jagunevad majanduslikud õppeasutused kolme liiki:

1) Majanduskoolid, 2) majandusõpilaste koolid ja 3) kursused.

Majanduskoolid omakorda jagunevad — nagu nägime — kesk- ja kõrgema-astmelisteks.

Keskastme majanduskooli on kolme- ja nelja-aastasi, kusjuures nelja-aastased kannavad erinimetust majanduskeskkoolid, kuna kolmeaastasi nimetatakse lihtsalt majanduskoolideks (resp. kaubanduskoolideks).

Nii kolme- kui ka nelja-aastased koolid valmistavad ette õppinud majandusametnike või õppinud kauplejaid ja vastavalt nimetatakse neid kooli kaubandus- või ärianduskoolideks.

Selle juures õppeaastate arvust (kas kolm või neli) sõltub edasipääs (kolme-aastasest ei pääse edasi) ja samuti nõutav praktika selleks, et sooritada kutseeksameid.

Kolme-aastase kooli hariduse juures on kutseeksami sooritamiseks nõutav 18 kuud praktiseerimist kas äris või kontoris, vastavalt kooli-

tüübile, kuna nelja-aastase kooli juures (majanduskeskkooli, s. t. kas kaubandus- või ärianduskooli juures) on sundusliku praktika kestusiks 12 kuud.

Selle praktika omandanu poolt sooritatud kutseeksami annaks õpingud lõpetanule õppinud majandusametniku või õppinud kaupleja kutse.

Pärast selle kutse omandamist ja kolme-aastast töötamist sel alal võib õiendada vanema õppinud kaupleja või majandusametniku kutseeksamid ja hiljem erinõuete täitmisel ka õppinud büroo- ja ärijuhi eksamid.

Kõrgema astme majanduskoolid (kommerts-koolid) valmistavad samuti ette õppinud kauplejaid ja õppinud majandusametnikke.

Lahkumine keskastme koolidest on selles, et siin kooli lõpetamise järele sooritatud 12-kuise praktika järele võib kool ise — ilma erieksamiteta anda kooli lõpetanule õppinud kaupleja või majandusametniku kutse.

Pärast selle kutse omandamist ja veel 12-kuist praktikat ning mõningaid eksameid võib sellane kõrgema astme majanduskooli lõpetaja saada kooli poolt vanema õppinud kaupleja või vanema majandusametniku kutse.

Samuti võib kõrgema astme majanduskooli lõpetanu, kui ta pärast lõpetamist on töötanud vähimalt kolm aastat vastaval alal, õiendada õppinud büroojuhi või õppinud ärijuhi kutseeksamid.

Kui aga tal on õppinud või vanema õppinud majandusametniku või kaupleja kutsed, siis on nõutav praktika aeg vastavalt ainult üks või kaks aastat.

Majandusõpilaste koolid on aga osa-ajalised koolid (õhtukoolid), neile kes on ametis ja soovivad end ette valmistada õppinud kaupleja või õppinud majandusametniku kutsele. Normaalseks selle kooli õppeajaks on 3 aastat.

Nagu eelnevast nähtub, on meie majandusliku kutsehariduse andmine korraldatud väga keerulise koolisüsteemi kaudu ja on suures osas veel koguni välja arenemata. Selle juures on aga kõige omapärasemaks nähtuseks see, et kuigi koolid juba on asutatud ja kõikjal kõneldakse vastavaist kutseist, puudub seni veel seadus, mis neid kutseid üldse fikseeriks ja näib veel suurelt küsitavana, kas sellaste kutsete fikseerimine, elluviimine ning nende põhjal eriliste õiguste andmine sellaselt, nagu see mõnelt poolt on mõeldud, on otstarbekas ja kas ta meie majanduse loomulikule arengule kasuks tuleb.

Ärgu tõlgitsetagu vääriti Äride ja kontorite töökorralduse seaduse mõtet

Eraettevõtete Ametnikkude Koja märjukirja puhul Kaubandus-tööstuskojale

Eraettevõtete Ametnikkude Koda on pöördunud Kaubandus-tööstuskoja poole märjukirjaga, juhtides Kaubandus-tööstuskoja tähelepanu sellele, et osa ettevõtjate poolt olevat hakatud vääriti tõlgitsemata äride ja kontorite töökorralduse seaduse mõtet, halvendades seadusele toetudes töövõtjate — äri- ja kontoriametnike — seniseid töötingimusi.

Nimelt olid suures osas ettevõtteis juba enne nimetatud seaduse ilmumist maksmas paremad töötingimused suuremapalgalise puhkeaja, gratifikatsioonide jne. näol kui seda uue seaduse eeskirjad nõuavad.

Eraettevõtete Ametnikkude Koda palub Kaubandus-tööstuskoda ettevõtjaskonna tähelepanu juhtida seaduse õigele mõttele ja sihile, pannes ettevõtjaskonnale siidamele jätta kehtima töövõtjate suhtes ikkagi enne Äride ja kontorite töökorralduse seaduse avaldamist maksvusolnud töötingimused, kuivõrd need on paremad seaduses ettekirjutatuist.

Kaubandus-tööstuskojal ei ole praegu teada juhtumeid, kus töötingimusi on uuele seadusele toetudes halvendatud, kuid ettevõtjaskonnal tuleks igal juhul silmas pidada, et seda ei tehta kas ja sellega seaduse mõtet mitte valesti ei mõistetakse.

Oli ju nimetatud seaduse maksmapaneku mõtteks parandada ja ühtlustada äri- ja kontori-teenijaskonna töötingimusi ja selle terav ots oli sihitud ikkagi ettevõtete vastu, kus tööjõu vastutustundetu eksploatatsioon siiski aset võis leida, ja sellena sisaldab seadus ka ainult minimaaleskirju, s. t. neid, missugused vähimalt peavad töötingimused olema. Tõlgitseda aga neid eeskirju kui seaduseandja tahet ühtlustada töötingimusi kõigis ettevõtteis ei ole õige.

Töötingimuste halvendamine ei oleks ka sobiv ettevõtjaskonnale kui sotsiaalselt siiski keskmiselt tunduvalt paremais tingimuses elavale iseseisvale rahvakäihile.

Pealegi oleks sellane töötingimuste põhjuseta halvendamine sisuliselt vastolus ka ettevõtjaskonna enda huvidega, kui küsimust kaaluda sügavamalt. See tekitab ebakõlalise õhkkonna tööandja ja töövõtja vahele, vähendaks viimase tahet ettevõtet täie hoole ja andumusega teha, mille tulemused ettevõtte suhtes saaksid olla ainult negatiivsed.

Kuivõrd suurt tähtsust teadlik ettevõtja omistab oma teenijaile ja viimaste heaolule, näitab kasvõi järgmine Inglismaa ühe tuntuima ja kogu maailmas väga suurelt jälgitava majandusajakirja „The Economist“ 4. juuni s. a. numbris kirjeldatav sõnavõtt ühe Inglismaa suurima ja tuntuima detail-kaubamaja Maaks & Spencer, Ltd. (228 suurt kaubamaja üle riigi, 16.000 äriteenijat), peakoosolekul 31. mail s. a. ettevõtte juhi poolt, kes märkis muuseas: „Mitmesugused sammud, mida meie oleme võtnud aruandeaastal ette teenijaskonna töö- ja palgatingimuste parandamise suunas, ei anna meile mitte ainult endaga rahuloleva, vaid enam hoolika ja arusaava teenijaskonna, mis ei ole vähese mõjuga meie ettevõtte läbimüükide suurenemisele. Ühtlasi loob see meie äriteenijaskonnas suurema vastutustunde ja soovi töötada ettevõtte huvides.“

Kommentaari sellele on üleliigsed — ja jääb ainult loota, et ka meie ettevõtjaskonnale sellele faktorile osutab täit tähelepanu omaenda, oma teenijaskonna kui ka oma tarbijaskonna huvides.

Lhe.

Rahvusvahelise Kaubanduskoja presidendi külaskäik

Rahvusvahelise Kaubanduskoja president ja P.-Ameerika Ühendriikide laialt tuntud majandusmees Thomas J. Watson koos Rahvusvahelise Kaubanduskoja peasekretär Pierre Vasseur'iga, mõlemate abikaasade ja saatjaskonnaga viibis Eestis ametlikul külaskäigul 30. maist kuni 2. juunini.

Nimetatud külaskäik oli mõeldud Eesti ma-

janduseluga ja sellis valitsevate tendentsidega lähemaks tutvumiseks.

Külalisi võtsid vastu Kaubandus-tööstuskoda ja Rahvusvahelise Kaubanduskoja Eesti rahvuskomitee.

Külalised saabusid Tallinna rongiga Riist 30. mai hommikul. Jaamas olid neid tervitamas Kaubandus-tööstuskoja esimehe Joakim Puhk'i vä-

lismaal viibmise tõttu esimehe asetäitja abiesimees Peeter Kurvits abikaasaga, koja nõukogu abiesimees Felix Tannebaum, koja liige ja Rahvusvahelise Kaubanduskoja Eesti rahvuskomitee abiesimees Ernest Rosen, juh. liige V. Grhoman, koja direktori k. t. Woldemar Simsiart abikaasaga, sekretar Adolf Lahe ja pr. V. Kallas-Päss.

Külaliste saabumisel ja tervitamisel ulatati prouade P. Kurvits'a ja V. Simsiarti poolt pr. T. Watson'ile ja pr. P. Vasseur'ile punaseid roose, mille järele külalised sõitsid hotelli „Kuld Lõvi“, kus nad kulaskäigu ajal peatusid.

Samal hommikul tegid president Thomas J. Watson ja peasekretar Pierre Vasseur koos saatjatega visiidi Kaubandus-tööstuskojas koja esimehe asetäitjale abiesimees Peeter Kurvits'sale. Selleks ajaks olid koja nõukogu saali kogunenud koja juhatuse ja nõukogu liikmeid ning koja vastutavaid ametnikke.

Külalisi tervitas inglise keeles abiesimees Peeter Kurvits Kaubandus-toostuskoja ja Rahvusvahelise Kaubanduskoja nimel, tanades ühtlasi külalisi võtmast ette nii väsitavat reisi uuelte tekkinud riikidega ja nende majandusega lähemaks tutvumiseks. Selle järele koja direktori k. t. V. Simsiart andis lühikese ingliskeelse ülevaate Eestist ja tema majandusest. Mõlemale vastas president Thomas J. Watson pikemas sõnavõtus, selgitades Rahvusvahelise Kaubanduskoja ideid, mis on suunatud üldise rahu ja parema ning suurema rahvusvahelise läbikäimise taotlemisele. Selle juures märkis kõneleja erilise heameelega seda väikerahvaste suurt rahuarmastust, mida tal oma tutvumisreisidel on olnud võimalus tundma õppida, ja kõneles suure tunnususega väikerahvaste elujõust ja rahvuslusest, mis on nii oivaliselt säilinud, hoolimata aastasadu kestnud võõraste võimude valitsemisest. Ühtlasi märkis president neid suuri energiakeserve, mis peituvad nüüd iseseisvaks saanud väikerahvais, mida ka tegelikult tõendab nende majanduse ja vaimuelu suur ja intensiivne tõus.

Peasekretar Pierre Vasseur kõneles veel prantslasele omase temperamendiga Rahvusvahelise Kaubanduskoja tööst. Selle järele vaadati koja ruume. Pärast koja külastamist president Th. J. Watson ja peasekretar P. Vasseur, saadetuna koja esimehe asetäitjast P. Kurvits'ast, dir. k. t. V. Simsiart'ist ning E. Rosen'ist, tegid visiidi majandusminister Leo Sepp'ale, millele järgnes hotell „Bristolis“ majandusministri poolt antud eine kitsamale ringkonnale. Peale minister L. Sepp'a, ta abi A. Keller'i ja külaliste võtsid einest veel osa:

Thomas J. Watson

Kaubandus-tööstuskoja abiesimees P. Kurvits, nõukogu abiesimees F. Tannebaum, dir. k. t. V. Simsiart, koja sündik Mihkel Pung, E. Vabr Uhisuse esimees Martin Luther ja direktorid E. Rosen, A. Merits ning A. Schipai.

Samal ajal andis daamidele eine oma kodus Kosel proua Martin Luther.

Õhtupoolik oli külalistel kuni Kaubandus-tööstuskoja esimehe asetäitja poolt külaliste auks kojast antud õhtueinemi vaba.

Õhtueinest võtsid peale külaliste ja Kaubanduskoja juhtivate tegelaste osa veel majandusminister Leo Sepp, Prantsuse saadik Helieu, USA asjadeajaja Leonard, ministriabi O. Öpik, A. Keller ja E. Vendelin, Põllutöökoja esimees A. Jurima, Välis- ja Majandusministeeriumi kõrgemaid ametnikke, suuremate pankade juhte, juhtivate kaupmeeste ja töösturite organisatsioonide esimehi j. t.

Laus kõneles inglise keeles koja abiesimees Peeter Kurvits, hinnates oma kõnes kõrgelt Rahvusvahelise Kaubanduskoja tööd riikidevahelise kaubanduse elustamiseks ja soodustamiseks. Kõneleja tähendas, et Eesti ei tooda kõiki kaupu

ega oma kõiki toormaterjale, mida ta vajab, mille tõttu ta on kõigiti huvitatud võimalikult vabast kaupade liiklemisest, mis eriti suure tähtsuse omab Eesti kaupade ekspordi juures. Edasi märkis kõneleja neid põhjusi, mis on sundinud ka Eestit asuma restriktatsioonide teele, avaldades lootust, et need abinõud on siiski ajutised ja annavad kunagi jälle maad vabamale kaupade liiklemisele, kahjustamata selle juures üksikute maade, nende hulgas ka Eesti, huve.

Sellele vastas pikemas laaukõne president Th. J. Watson, kes eriti peatus maailma rahu küsimusel, mis olevat kõige suuremal määral sõltuv just majanduslikest tegureist, mida illustreerib Ameerikas laialt levinud loosung — „Ei võimaldu kaupadel ületada riigi piire, siis teevad seda armeed!“ Edasi tõstis kõneleja eriti esile väikerahvaste suurt rahuarmastust ja väga kaaluvat osa maailmarahu säilitamisel.

Siis dir. E. Rosen temvitas prantsuse keeles Rahvusvahelise Kaubanduskoja hinge — peasekretär P. Vasseur'i — millele viimane vastas.

Pärast lauast tõusmist veedeti mõnus pooltund vesteldes kõrvalruumes, mille järele külalised lahkusid.

Järgmisel päeval sõideti nelja autoga, mis meie suuremad ettevõtted lahkesti olid kasutada annud, Virumaa tööstusrajooniga ja Narva ja N.-Jõesuu vaatamisväärsustega tutvuma. Külalisi saatsid koja nõukogu abiesimees F. Tannebaum, koja liige E. Rosen, dir. k. t. V. Simsiart, sekretär A. Lahe j. t.

Algul sõideti Narva, kus „Kreenholmi Puuvilasaaduste Manufaktuuri O/Ühisuse“ juhatuse poolt oli korraldatud eime, millest võtsid osa peaaegu kõik o/ühisuse juhid eesotsas peadirektor A. Knoppi ja direktorite A. Simensoni, A. Schipai ja teistega.

Pärast einet tutvuti Kreenholmi vabrikutega, millede suurus ja milledes valitsev kord külalistele jätsid kõige parema mulje.

Siis vaadeldi Narva vaatamisväärsusi ja sõideti külaliste erisoovil Vene piirile, kus külalis-

tel oli vastas Narva piirivalve ülem major K. Martlinn.

Edasi sõideti läbi Narva-Jõesuu, mis külalistele oma suure rahu ja oivalise rannaga suuresti imponeeris, Kiviõlisse, kus külalisi võtsid vastu „Eesti Kiviõli“ dir. A. Merits ja kaevanduse ning õlivabriku tehnilised juhid.

Siin tutvuti üksiklasjaliselt kaevanduse ja õlivabrikuga, kusjuures ilmes külaliste, eriti president Th. J. Watson'i suur huvi meie õliajamise viiside vastu. Pärast ringkäiku tööstuses joodi „Eesti Kiviõli“ juhatuse poolt pakutud teed ja asuti tagasisõidule Tallinna, kuhu jõuti keskööl. Nimetatud ringsõit, kus mööduti ka Kohtla ja Sillamäe kaevandustest, samuti Virumaa suurest jõujaamast Püssis ning veel teistestki tööstusist, jättis külalistele parimad muljed Eesti tööstusest ja selle üleshitamisest.

Järgmisel päeval võeti peakülaline Th. J. Watson vastu Vabariigi Presidendi K. Pätsi poolt, kusjuures külalist saatis väliministeeriumi protokollillem E. Kirota r.

Hiljem tutvuti Tallinnaga. Kell 1 andis USA asjadeajaja Leonard oma külalise auks, kuhu oli palutud ka K/t.-koja juhtivaid isikuid. Sellele järgnes proua Joakim Puhk'i poolt antud tee umbes 40 kutsutule, kuna õhtul külalised viibisid Prantsuse saatkonnas saadiku külalistena.

2. juunil lahkusid peasekretär Pierre Vasseur abikaasaga ja presidendi saatjaskond laeval Helsingisse, kuna president Th. J. Watson oli sunnitud abikaasa kerge haigestumise tõttu veel mõneks päevaks jääma Tallinna.

Külalisi olid saatma tulnud USA asjadeajaja Leonard, K/t.-koja nõukogu abiesimees F. Tannebaum, dir. k. t. V. Simsiart, dir. E. Rosen, dir. V. Grohmann, sekretär A. Lahe, pr. V. Kallas-Päss j. t. Ka oli oma kaastöölisi saatmas president Th. J. Watson, kes ise lahkus 9. juunil saadetuna ametisikuist, viies oma sõnade järele kaasa kõige paremaid muljeid Eestist kui hästikorraldatud, kõigiti elujõulisest riigist ja töökast rahvast.

Üks iganenud määrus

Sõjajaegsete erakordsete olude parandusena on jäänud kehtima hangeldamise (spekulatsioon) ja liigkasuvõtmise vastu antud määrus, mille järgi ärid muuseas olid kohustatud müügiliseatud kaupadel ära tähendama viimaste hinnad või ostjale nähtavale kohale välja panema kaupade hinnakirjad.

1925. a. võttis tolleaegne Riigikogu vastu sea-

duse, millega muudeti selle sundmääruse § 119-d, andes kaubandus-tööstusministrile õiguse sundmäärusega kohustada kõiki kaupluse pidajaid linnades kaupluse akendel väljapandud kaupadel ja samuti äriruumides müügiliseatud esemel ära tähendama nende hinna, kusjuures oli keeldud ostjailt nõuda väljapandud hindadest kallimat hinda.

Selle seaduse alusel majandusminister 1932. a. pani kehtima määruse ärides ja äriakendel väljapandud kaupade hinna äratähendamise kohta, mis on jäänud kehtima tänapäevani (R. T. 33, 1932. a.).

Hangeldamise ja liigkasu võtmise vastu antud määrus oli arusaadav sõja-aastail, millal turg oli kaupadest tühi ja spekulatsioon ajas lopsakaid õisi. Arusaamatu on see määrus aga praegusel ajal, kus turg ei kannata mitte kaupade puuduse, vaid pigem kaupade rohkuse all ja kus üliterav võistlus on viinud hinnad alla ning kaupmehel, kes tahab kaupa müüa, pole vähimatki võimalust liialt kasu võtta ja ostjat hindadega viia eksiteele.

Tänapäeval on see määrus kaotanud igasuguse otstarbe, küll aga tekitab selle täpne täitmine tegelikus elus sageli ülepääsmatuid raskusi, eriti neis kauplustes, kus on müügil palju üksiteisest erinevaid kaubaartikleid (näit. kirjutusmaterjal, pudu- ja rauakaubad jne.). Peaks olema enesestki mõistetav, et on võimatu tuhandeile väikesile üksikartikleile hinnasedeleid külge kinnitada või nende artiklite hinnakirju ostjaile nähtavale kohale välja panna.

Rääkimata raskusist, mis määruse täitmine endaga kaasa toob, on selle täitmatajätmine seotud väga ränga sanktsiooniga, mis on ette nähtud Kriminaalseadustiku § 239-s ja mille järgi süüdlast karistatakse aresti või rahatrühviga, vangimaja ning tasurahaga, kusjuures kohus võib süüdlaselt võtta ka kauplemise õiguse. Edasi on sanktsioon seotud veel lisakaristusega, mis seisab selles, et Kriminaalseadustiku § 239 põhjal karistatud äripidaja kaotab ka valimisõiguse (vaata Rahvuskogu moodustamise seadus,

Vabariigi Presidendi valimise seaduse § 6 p. 3 ja Riigivolikogu valimise seadus § 8 p. 3).

Tegelikult on olukord kujunenud sääraseks, et tähtsuseta üleastumise eest, nagu on vaateaknal kaubahinna sedeli puudumine, mis tähtipeale pole sündinud äripidaja pahast tahtest, karistatakse Kriminaalseadustiku § 239 põhjal, mille tagajärjel äripidaja kaotab koguni valimisõiguse.

Näitena võiks tuua juhtumi, kus Narvas karistati 24 äripidajat kaubahinnasedelite väljapanemata jätmise pärast ja nad pidid seetõttu jääma valimisõiguseeta, mis põhjustas nende eemalejäämise isegi oma kutseesinduse — Kaubandustööstuskoja — valimisest. Ei ole kahtlust, et kõnesolev lisakaristus — valimisõiguse kaotamine — on tähtsusetu süüteo kohta liig karm karistus, mis on äripidajale, kelle kauba iseloom tekitab suuri raskusi määruse täitmisel, ebaõiglane ja haavav.

Näib tungivalt vajalisena, et see ajast ning arust olev määrus, mis võis küll otstarbekohane olla sõja-aegade segadustes, on tänapäeval korraldatud ning normaalse kauplemise juures kaotanud mõtte. Hindade väljapanek peaks olema vaba, nii et kaupmes, kelle kaupade iseloom võimaldab hindade juurelisamist, võiks seda teha, kui ta seda ise soovib ja tarvilikuks peab. Seal aga, kus kaupade iseloom hindade väljapanemisel tekitab suuri raskusi, ei tuleks seda mitte karistuse ähvardusel nõuda. Veel vähem tohiks säärasest tähtsusetut süütegu, nagu on hinnasedelite ärajätmine, kvalifitseerida liigkasu võtmiseks, millist süütegu karistatakse valimisõigusest ilmajätmisega.

A.

Kaupmeeste päevad

III Tartumaa kaupmeeste päev.

III Tartumaa kaupmeeste päev peeti 30. mail 1938. a. Tartus „Tartu Kutseesinduste Kodu“ ruumides. Kokku oli tulnud umbes 100 linna- ja maakaupmeest. Päeva avas Tartu osakonna esimees A. Palkosta. Koja II sektsiooni esindajana tervitas dr. B. Mirvitz.

Esimese ettekandena kuulati ära koja sekretäri E. Punga referaat majanduspoliitilistest päevaküsimustest. Referent andis ülevaate kehtimapanud seadustest kui ka seaduseelnõudest, mida kavatsetakse maksmaks panna. Üksikasjalisemalt käsitles referent Majandusliku Kutseoskuse Seaduse eelnõu, valgustades neid küsimusi, mis otseselt haaravad kutseelise kaupmehe ja äris teenivate isi-

kute kutseoskuse arendamist ja nõutava kutse omandamist.

Järgnevail väga elavail läbirääkimisil rõhutati eelnõus ilmnevaid ja kaupmeeskonna huve riivavaid asjaolusid, peamiselt seniste äripidajate õigusi, kutseoskuse nõukogu ja ametite koosseisu, praktilise staaži vajadust kaubanduslike koolide lõpetajaile jne.

Erakaubanduse osatähtsusest ja organiseerimisvõimalustest refereeris koja nõunik A. Mändvere, kes tõi kujuka ja arvuliselt tõendatud ülevaate sellest, et ühiskaubanduse all on vaevalt 20% kogu meie kaubandusest ja et ühiskaubanduse osatähtsuse ulatus on suurelt osalt näiline. Erakaubanduse kandepind on eriti suurenemas Eesti Kaupmeeste Majanduskeskuse tege-

vuse alustamise järele — kes ise oma tekkimise võlgneb erakaupmeeste organiseerimisele.

Tuleb ka edasi taotella erakaupmeeskonna ideelist ja majanduslikku organiseerimist. Tuleb tõsta kaupluste kultuuri, samuti tuleb organiseerida ostjaskonda eramajanduse nädalate jne. kaudu. Tuleb jätkata maakaupmeeste päevade korraldamist.

Äride ja kontorite töökorralduse seadusest refereeris koja Tartu osakonna sekretär R. Truupõld, käsitelles ühenduses seaduses fikseeritud äriteenijate töö- ja puhkeaja normidega ka äride lahtioleku aja küsimust. Ta pööris tähelepanu mitmele seaduses leiduvale ebaselgusele. Nii näiteks on selgusetu äri- ja kontoriteenijate mõiste. On selgusetu, kas pagari- ja kondiitri-ärid, kus tarvitajale antakse kohvi ja teed, ja oma saadusi kohal tarvitamiseks, tuleb arvata kohvikute või äride liiki jne.

Päev võttis üksmeelselt vastu resolutsiooni, milles pööratakse tähelepanu tervele reale puudustele ja taotellakse täiendusi majandusliku kutseoskuse seaduses.

III Viljandimaa kaupmeeste päev.

Päev peeti 2. juunil s. a. Viljandis „Koidu“ seltsi saalis. Koos oli ligi 40 maa- ja linnakaupmeest. Päeva avas koja esinduse esimees H. Jürgens.

Stettini Kaubanduskoja esindajad Tallinnas

Esmaspäeval, 13. juunil, s. a. viibisid Tallinnas mitteametlikul külaskäigul Stettini Tööstus-kaubanduskoja tegelased, koja nõukogu liige Dietrich Wendt, pangadirektor Otto Jost, direktor Leopold Ewald, Stettini koja ajakirja „Ostsee-Handel“ peatoimetaja dr. Walter Treichel, sellesama Koja sündiku k.-t. dr. Elmar Schoene ja hra Wilhelm Gutzmann.

Külalised, keda võtsid Balti jaamas vastu Kaubandus-tööstuskoja ja Tallinna Börsikomitee esindajad, eesotsas koja direktor k.-t. V. Simsvart'i, nõunik E. Masik'u, Börsikomitee abiesimees dir. E. Rosen'i, dir. E. Rosenvald'i ja teistega, olid Tallinnas ühe päeva, et tutvuda siin Tallinna sadamaga ja kokku puutudes

Majanduspoliitilistest päevaküsimustest refereeris koja nõunik R. Berendsen kokku võttes järgmist: terves reas riikides on juba märgata tagasiminekut majanduselus, on ilmunud kriisi nähtusi. Tuleb hakata koguma tagavarasid eeloleva kriisi jaoks. Edasi puudutas referent uusi seadusi ja määrusi ja mainis ka seda, et on olemas arvamisi, et ainult nende kaudu on võimalik reguleerida majanduselu nähtusi.

Peamine majanduselu juhtija on siiski koobeõigus — seepärast tuleb peamine rõhk panna kaubanduse sisemisele tervendamisele ja ta osatähtsuse tõstmisele. Majandusliku Kutseoskuse seadusest võib loota tõsiste, asja vastu huvi tundvate kaupmeeste kaadri tekkimist.

Edasi arvas referent, et teatavatel aladel võib kaubanduse riigistamine veel edasi minna ja et praegu on vaevalt loota kaubanduse vabamaks muutumist.

Erakaubanduse osatähtsusest kõneles nõunik A. Mändvere, kelle ettekande sisu on juba lühidalt toodud ülalpool.

Uuest ärimaksu seadusest refereeris koja Viljandi esinduse sekretär A. Vilms, kes kokkuvõetult puudutas uue ärimaksu seaduse neid osi, mis erinevad praegu kehtivast seadusest.

Üksmeelselt vastuvõetud resolutsioonis avaldas päev soovida päevade korraldamiseks ka edaspidi. Samuti taoteldi mõnesuguseid muudatusi ärimaksu alal.

Eesti majandustegelastega saada pilli Eesti majandusoludest.

Külalised tegid visiidi Kaubandus-tööstuskotta ja hiljem Börsikomiteesse, siis võttis neid vastu Veeteede Talituse direktor ins. E. Avik, misjärele tutvuti Tallinna sadamaga. Külalistele oli koja ja Börsikomitee poolt korraldatud eine, kust osa võtsid koja ja Börsikomitee juhtivad isikud. Peale nende oli palutud einest osa võtma Majandusministeeriumi kaubandusosakonna direktor A. Tuulik ja Veeteede Talituse direktor ins. E. Avik. Seejärele külalised tutvusid Tallinnaga ja tegid sõidu Piritale. Teisipäeval külalised lahkusid Tallinnast.

Õiendused

Põhiärimaks uues ärimaksu seaduses.

Eelmises „Kaubandus-tööstuskoja Teatajas“ tõime ühe esialgse kava äritunnistuste hindade

kohta, kus aga loeteldud äritunnistuste hinnad osutusid ebaõigeiks.

„Riigi Teatajas“ nr. 39, 1938. a. on avalda-

tud ärimaksu seadus, mille järgi ärimaksustamisele kuuluvad ettevõtted liigitatakse Vabariigi Valitsuse määrusega kaheteistkümnesse järku.

Ettepaneku ettevõtete liigitamiseks esitab Vabariigi Valitsusele majandusminister, ära kuulunud Kaubandus-tööstuskoja seisukohta.

Ettevõtete aasta-äritunnistuse hinnaks on:

1. järgu ettevõtte	2400 krooni
2. „ „	1800 „
3. „ „	1200 „
4. „ „	750 „
5. „ „	480 „
6. „ „	270 „
7. „ „	150 „
8. „ „	100 „
9. „ „	60 „
10. „ „	36 „
11. „ „	18 „
12. „ „	6 „

Vabariigi Valitsuse poolt määratud tegevusaladel uudsetel tekkivate ettevõtete esimese lunastatud äritunnistuse hinda kõrgendatakse 50% võrra.

Linnade ja maade omavalitsustel on õigus võtta nende administratiivpiires asuvailt ettevõttele lisamaksu kuni 50% põhiärimaksu riigi osast.

Eesti Ühistegelise Kindlustuskeskseltsi

kulude ja tulude aruandes 1937. a. kohta, mis ilmus „Kaubandus-tööstuskoja Teatajas“ nr. 11 1. juunil s. a., oli eksikombel trükitud „Premiad elukindlustusvõtjailt“, peab aga olema „edasikindlustusvõtjailt“ Kr. 590.717.48.—.

Äride register

Maikuu esimesel poolel

registreeritud muudatused :

71. Dimitri Polin'i loomaliha ostu-müügi-äri asukohaks Tartu, Fortuna 36 (s. o. end. Nr. 53).
72. Ida Puhk'i ettevõtte asukohaks Pärnu, Hommiku 17 (enne Kuninga 34), ärialaks piimasaaduste müük, endise toiduainetekaupluse asemel.
73. Leena Puusepp jätkab äritegevust avades Tallinn, Endla 73, toiduainetekaupluse.
74. Pärnu Linatööstuse A/S, Pärnu, Rääma 38, põhikiri muudetud, põhikapital suurendatud Kr. 260.000.—ni.
75. Viljandimaa Autoliinipidajate Ühing (V.A.Ü.), Päärmann, Verneke, Tilk & Ko, Viljandis, Tallinna t. 2, täisosanik Peeter Kuri ühingust lahkunud, tema asemele astunud Jaan Kuri.
76. Tallinna Mehaaniline Kudumisevabrik Rank & Sofronov, Tallinn, Veerenni 29, ettevõtte ärialaks masina-, elevaatori-, transpordrihmade ja voolikute tööstus.
77. Madis Raudsep'a (Rudson) maalritööde ettevõtte asukohaks Tallinn, Luise 14—4 ning firmaks „M. Raudsep-Rudson“.
78. Viia Rei toiduainete- ja piimakaupluse asukohaks tänava ümbernimetuse tõttu Tallinn, Liivalaia 96.
79. Nelly Rein'i perekonnanimeks „Hendrikson“ ning tema Viljandis, Kauba 5, asuva naiste üliriie töötöa firmaks „N. Hendrikson“.
80. Karl Reni kunstlike kehaliikmete tööstuse asukohaks Tartu, Ülikooli 48 (varem Riia 32).
81. Marie Rikmann'i sauna asukohaks Tallinn, Pärnu mnt. 37, s. o. end. V. Pärnu 27.
82. Tallinna piiritusevabrikantide ühisus Rosen ja Ko, Tallinn, Merepuiestee 15, prokuura andmisega Axel Maydell'ile ja Claus Rosen'ile uuendatud ka seniste prokuristide Vilhelm Berhmann'i, Theodor Monop'i ja Roul Vechterstein'i prokuurad.
83. Voldemar Ruiso lõpetas Tallinnas, Kollane 5, metallitööstuse pidamise, Tallinnas, S. Tartu mnt. 7 metallitööstuse saaduste ja mööbliladu peab edasi.
84. Aktsiaselts „Rumberg, Tuberg & Ko“, Tallinn, S. Kloostri 22/18, kollektiivprokuura antud Hermann Tuberg'ile.
85. Marie Rütel'i toiduainetekaupluse asukohaks Tartu, Eha 21 (s. o. end. Elisabeti 21).
86. Elmar Salis'e Tallinnas, Pikk 29 asuva ettevõtte ärialaks korvmööbli-, sporditarvete- ja import-eksportäri.
87. Oskar Saukas avanud Tallinn, Narva mnt. 10 mööbliäri, samas asunud mööblisadulsepä töökoja lõpetanud.
88. Kivimäe Kudumise Manufaktuuri Ühisus, P. Šimansky ja Ko, Nõmme, Mesila 26—28, prokuura antud Anton Šimanski'le.
89. Olga Susi avanud Tallinnas, V. Ameerika 29 lihakaupluse, teist lihakauplust Tallinn, Pärnu mnt. 81 peab edasi.
90. Osvald Tammejõe jalanõudetööstuse asukohaks Tartu, Aleksandri 63 (enne Lootuse 29).
91. Endel ja Heino-Johannes Thomson peab toiduainete- ja piimakauplust Tartus, Meltsiveski 32, pagari- ja kondiitriäri Tartus, Tähe 70 ja Narva 70 lõpetanud.
92. Martha Thomson jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Tallinn, Mehaanika 14.
93. Mihkel Tiideberg'i Tartus, Risti 9 asuva kookosvaipade tööstuse ärialaks kookosvaipade- ja jalamattidetööstus.
94. Hindrek Tikerma'n'i perekonnanimeks „Tiik“ ning tema Harku v. asuva toiduaine-

- tekaupluse ja toiduainete- ja riigiviinakaupluse firmaks „Hindrek Tiik“.
95. Puutööstuse A/S. The Timber Company, Tartu, Sõbra 56, metsaäri, juhatuse liige Osvald Pettai lahkunud, juhatuse liikmeks valitud Axel Benzler.
  96. A/S. „Vennad Tofer“, Tallinn, S. Karja 10, põhikiri muudetud.
  97. Aleksander Toll'i jahu ja vilja ostu-müügiäri asukohaks Kuressaare, Tallinna 27 (enne Kubermangu 18).
  98. Leonora Trautvagi perekonnanimeks „Tarve“ ning tema Pärnus, Kalevi 12 asuva rätsepatööstuse firmaks „Leonora Tarve“.
  99. Johanna Triefeldt'i raamatu- ja kirjutusmaterjaliäri asukohaks Rakvere, Lai 17 (enne Pikk 17).
  100. Sergei Trofimov metsaraiumise tööstuse Vana-Kuuste v. lõpetanud, Tartus, Vallikraavi 18 küttepuudekauplust peab edasi.
  101. Mart Tugedami segakaupluse asukohaks Pärnu, Tallinna mnt. 27, s. o. endine Jäneselja 27.
  102. August Turi pruugitud asjade kaupluse asukohaks Tartu, Fortuna 1.
  103. Aleksander Valki segakaupluse asukohaks Haapsalu, Karja 2 (enne 4).
  104. Gustav Valdmani perekonnanimeks „Valdmaa“ ning tema Vao v., Avispää k. asuva jahuveski firmaks „Gustav Valdmaa“.
  105. Rudolf Vienbergi agentuuri asukohaks Nõmme, Kaare 2 (enne Tallinn, Sakala 18—7).
  106. Viira ja Arro avanud Tallinn, Lennuki 27 liha- ja vorstikaupluse; vorstitööstust Lennuki 25 peavad edasi.
  107. Julius Voosemaa lõpetanud pudukaupluse Tallinnas, Veneturg 3, pudu- ja pesukauplust Laadaplats 105 peab edasi.
  108. Eugen Vöhrmann lõpetanud äritegevuse filmiagendina-vahetalitajana Tallinnas, Toompuiestee 17-a—15 ja avanud Tallinnas, Pärnu mnt. 16—16 nahkkindatööstuse, mida peab firma all: Nahkkindatööstus „Elegant“ Eugen Vöhrmann.
- Firma tegevuse lõpetamine
registreeritud**
1. Hilda Abram, Tallinn, Toom-Kuninga 17, koloniaalkauplus.
  2. J. Abras, Pangodi v., vesiveski.
  3. Emma Anier, Valga, Pikk 29 (enne Kuperjanovi 27) toiduainetekauplus.
  4. Juuli Erit, Tallinn, Endla 73, toiduainetekauplus.
  5. Jüri Evertson, Nabala v., jahuveski ja Tuhala v. saeveski.
  6. Paul Tischmann, Tallinn, Villardi 15, toiduainetekauplus.
  7. Georg Gavrilov, Pärnu, Kuressaare mnt. 32, toiduainetekauplus.
  8. Julie Grant, Pärnu, Jannseni 8, söögisaal.
  9. Gustav Hermann, Tartu, Raekoja 77, liha- ja vorstikauplus.
  10. Alevtiina Hints, Pärnu, Tallinna mnt. 10, segakauplus.
  11. Hirsch Hirschmann, Tallinn, Aia 5-a, pudukauplus.
  12. Masinate chitus- ja parandustöökoda R. Holsting, Tallinn, Pärnu 134.
  13. Johannes Jaanpark, Haapsalu, Posti 27, toiduainetekauplus.
  14. Melanie Jõks, Tallinn, Petrooleumi t., põletispuude müük.
  15. Liisa Jänes, Tartu, Narva 1, vanakraami-kauplus.
  16. „Kalme tuuleveski“ Peeter Kahk, Uderna v., jahuveski.
  17. Linda Kangur, Nõmküla v., toiduainetekauplus.
  18. A. Kapmann, Tallinn, Vaimu 4, toiduainetekauplus.
  19. Johanna Karu, Tallinn, Juurdeveo 7, toiduainetekauplus.
  20. Ella Kask, Kallaste, segakauplus.
  21. M. Kass, Tallinn, Endla 15, toiduainetekauplus.
  22. Erika Kaurov, Pärnu, Jannseni 6, segakauplus.
  23. Makaronivabrik „Aera“ Mark Kolovsky ja Jakob Krompann, Tartu, Lao 45.
  24. Ehitusmaterjalidetööstus „Silur“ A. Komentant, Tallinn, V. Lasnamäe 5.
  25. Aug. Kraam, Tartu, Endla 49, lihakauplus.
  26. J. Krepp, Tartu, Räni 21, toiduainete- ja piimakauplus.
  27. Julius Kriis, Jõhvi, Kaubamaja 10, hobuse-riistadeäri.
  28. „Marema veski“ A. Laan, Vana-Tänasilma v.
  29. August Lapp, Pärnu, Karuselli 25, toiduainetekauplus.
  30. Peeter Liik, Kärkla, talurahvatarvetekauplus.
  31. Hermine Linberg, Tallinn, Teras 16, toiduainetekauplus.
  32. Alide Liss, Valga, Võru t. 24 (enne 6) toiduainetekauplus.
  33. A. Lohk, Tallinn, Paldiski mnt. 3, moe- ja pudukauplus, kübara- ja pesutöökoda.
  34. Emilie Lõoke, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 20, toiduainetekauplus.
  35. Johannes Madisson, Pärnu, Tallinna mnt. 22, toiduainetekauplus.
  36. Julius Martis, Saadjärve v., saeveski.
  37. Elvine Mathiesen, Tallinn, Juurdeveo 7, toiduainetekauplus.
  38. Karl Mesilane, Tallinn, V. Ameerika 29, lihakauplus.
  39. Alide Millistver, Tallinn, Pärnu 46, juuksetööstus.
  40. Viktor Minut, Tallinn, Toompuiestee 18—11, agentuur.
  41. Daamide riitussalong „Lemme“ M. Mäberg, Tallinn, Kinga 6/8.
  42. Karl Mäekala, Kastre-Võnnu v., talurahvatarvetekauplus.
  43. P. Naursk'i toiduainetekauplus, Tallinn, S. Tartu 48.
  44. J. Neem, Pärnu, Tallinna mnt. 19-a, jalgratta-osade kauplus.
  45. Vold. Neumann, Valga, Kesk 15/17, riidekauplus.
  46. Salme Nortmaa, Tartu, Lossi t., käsitööäri.
  47. Magda Nurmse, Rapla alevik, Rapla v., pagariäri.

48. Jakob N õ m b e r g, Tallinn, Lennuki 27, liha-kauplus.
49. Juri N õ m m i t s, Tallinn, Falkpargi 22-a, toiduainetekauplus.
50. Juhan P a j u s, Tallinn, Veerenni 57, toiduainetekauplus.
51. R. P a l k, Tallinn, Tondi 50, toiduainetekauplus.
52. Prov. Johel P a t s, Erastvere v., Kanepi alevik, apteek.
53. Eduard P e t e r s o n, Torma v., ehitusettevõte.
54. A. P i k k a t, Vesneri v., vesiveski.
55. M. P u h k, Anija v., Kehra, lihakauplus.
56. H. P ä ä r e n, Pärnu, Tallinna mnt. 13, nõudekauplus.
57. Pauline R a n n i k u, Tallinn, S. Patarei 9, toiduainetekauplus.
58. Anton R a u n, Tallinn, Kopli 10, tiserlitööstus.
59. Akilina R i f k a, Tallinn, Falkpargi 18-a, toiduainetekauplus.
60. Elmar R ö k e, Võlla v., Soomre k., sae- ja jahuveski.
61. A. S a a r t, Tartu, Raekoja 2, kleidi-, pesu- ja pudukauplus.
62. Ann S e e g e r, Undla v., Kadrina, segakauplus.
63. Sinaida S e i l e r, Pärnu, Aisa 26, toiduainetekauplus.
64. Johannes S e p p, Jõgeva, Suur 54, loomade ost ja müük.
65. Johannes S i p s a k a, Narva, Posti 67, pagariäri ja -tööstus.
66. Otto S o i l t s, Tuhala v., Tammiku as., segakauplus.
67. Magdalena S o n b e r g, Kurna v., Vene k., talurahvatarvetekauplus.
68. F. S t e i n b e r g, Tartu, Raekoja 5, toiduainetekauplus.
69. L. S õ e l, Tallinn, Maakri 18, toiduainete- ja piimakauplus.
70. H. T a b u r, Orajõe v., Treimanni k., segakauplus.
71. Lisbet T i i d o, Tartu, Võru t. 98, toiduainetekauplus.
72. Johannes T i i n i t s, Tallinn, Maneeži 6—10, lukusepatööd.
73. Ervin T i i t s, Mõisakülas, Pärnu 18, toiduainetekauplus ja Pärnu t. 11 kino.
74. H. T i l l e m a n n, Tartu, Võidu 17, kellakauplus ja töötuba.
75. Alide T i s c h l e r, Tartu, Suurturg 9, pudukauplus.
76. Marie T o o m a s, Tartu, Kauba 15, kivi- nõude- ja köögitarvetekauplus.
77. V. T õ l l i m ä e, Väandra alevik, Pärnu-Paide mnt. 36, toiduainetekauplus.
78. Nahkkindatööstus „Elegant“ S. U r i t a m, Tallinn, Pärnu mnt. 16—16.
79. Lihakauplus P. U s t e r, Tallinn, Mehaanika 7.
80. Otto V e i l e r, Tallinn, Lennuki 39—2, agent kompvekikauba alal.
81. Anella V e l t b a c h, Auvere-Joala v., Auvere jaam, tee- ja söögimaja.
82. Heinrich V e s t e r, Tartu, Võidu 11, jala- nõudekauplus ja -tööstus.
83. Ksenja V o r o b j e v, Tartu, Kalaturg 9, vana- kraamikauplus.

Maikuu teisel poolel registreeritud uued firmad:

1. Vennad A b e l, Valga, Kesk 17, riide- ja valmis- riidetekauplus, täisühing, täisosanikud Julius Abel ja Mervald Abel, ühingu osakapital Kr. 3000.—
2. Kauplus A. A b r a m, Hageri v., Hageri al, koloniaalkauplus ühes peenviinade, veini ja õlle müügiga, ärip. Ants Abram.
3. Elektrotehnika- ja mehaanikatööstus M. A j a o t s & K o., Tallinn, Viru 18, usaldusühing, täis- osanik Madis Ajaots, ühingu osakapital Kr. 5000.—
4. I. B r a n d t, Tallinn, Viru 21, kirjutusmaterjali- kauplus, ärip. Irmgard Brandt.
5. J. D i c k s ja K o., Pärnu, Pikk 5, eksport, imp- port, laevatalitus, komisjon, transport, metsatöös- tus; täisühing, täisosanikud Alfred ja James Dicks, ühingu osakapital Kr. 5000.—
6. B. H a i b a, Tallinn, Katusepapi 26, küttepuude ja turba müük, ärip. Bernhard Haiba.
7. Ins. R. H o l o s t o f f ja K o., Tallinn, Poska 51-a, ehitustööde teostamine, täisühing, täisosan- ikud Roman Holostoff ja Ermolai Andrejev, ühingu osakapital Kr. 4000.—
8. I. H u n t, Tuhalaane v., Jõeääre t., segakauplus, ärip. Ida Hunt.
9. Söögisaal „Edli“, O. H v a l ö n s k i, Tallinn, Viru 6, ärip. Olga Hvalõnski.
10. Natalie J a a n s o o, Pärnu, Brackmanni 1, pesu- õmblustööstus.
11. Johanna J a l a k a s, Tallinn, Astri 7, toiduainete- ja piimakauplus.
12. Erna J ü r g e n s, Tallinn, Tatari 50, toiduainete- õlle- ja piimakauplus.
13. A. K i i r a t s, Vigala v., Vigala raudteejaama juures, põllu-, aia- ja metsasaadustekauplus, ärip. Aleksander Kiirats.
14. M. K o r n e l, Valga, Uus 8, toiduainetekauplus, ärip. Mooni Kornel.
15. H. K r u u s i m ä g i, Nõmme, Valguse 16, toidu- ainetekauplus, ärip. Helene-Johanna Kruusimägi.
16. A. K u u m, Anija v., Kehra, söögimaja, ärip. Aleksander Kuum.
17. Toor- ja valmisnahkadekauplus V. K ä o s t ja V. N e s t e r o v, Rakvere, Laada 21, täisühing, täisosanikud Voldemar Käost ja Vassili Nesterov, ühingu osakapital Kr. 700.—
18. „URP“ O. K ä ä r ja K o., Pärnu, Roheline 14, merest tõste- ja vanaraua lõhkumistööd, täisühing, täisosanikud Johan Kull, Albert Lepik, Oskar Käär ja Herbert Tamvel, ühingu osakapital Kr. 2000.—
19. Andres L i i v, Kernu v., koloniaal-, riigiviina- ja piiritusekauplus.
20. M. L o h v a r t, Tallinn, Viljandi 24, toiduainete- kauplus, ärip. Milda Lohvart.
21. „VEBA“, G. L u t h e r ja L. R i e m e r, Tal- linn, Pikk 43, kodukäsitöödekauplus, täisühing, täisosanikud Gertrud Luther ja Lisbeth Riemer, ühingu osakapital Kr. 200.—
22. Söögisaal „Lemmik“, V. L ä h e b, Tallinn, Dunkri 6, ärip. Vassili Läheb.
23. Johan M i t t, Viimsi v., Piriita, puuvilja-, maius- tuste- ja karastavate jookide kauplus.
24. M. M u r d, Tallinn, Kopli 2, puuvilja-, peen- viinade- ja maiustustekauplus, ärip. Marie Murd.
25. „Nahkle vesiveski“, J. M u r r u, Tarvatu v., loo- ma- ja leivajahu jahvatus ning linapuhastus, ärip. Jaan Murru.

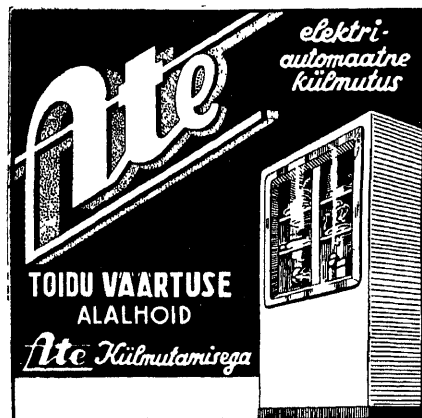
26. Tallinna karusnahkade parkimis- ja värvimistöde kontor „POLARO“, J. Oinas, Tallinn, Vene 3, ärip. Joosep Oinas.
27. „Pellervo“ põllutööriistade- ja masinateäri A. Paulson, Tallinn, Sakala 17, ärip. Aleksandrine Paulson.
28. E. Peterson, Valga, Võru 5, toiduainete-kauplus, ärip. Emilie-Marie Peterson.
29. Kadri Rikas, Rapla v., pagariäri.
30. J. Rinaldi, Viljandi, Oru 4, rannakohvik, ärip. Johanna Rinaldi.
31. Puu- ja mööblitööstus „Sarpe“, Tiit Saarepera, Tallinn, Uus 28.
32. Söögisaal „Sakala“, Karl Simson ja Balduin Päsoke, Tallinn, Vana-Posti 3, täisühing, täisosanikud Karl Simson ja Balduin Päsoke, ühingu osakapital Kr. 1500.—
33. Saks ja Ko., Tartu, Riia 31, arstiriistadekauplus, ortopeedia- ja arstiriistadetööstus, täisühing, täisosanikud Emilie Saks, Olga Wieckberg, Leon Blumenfedt, ühingu osakapital Kr. 31.000.—
34. Agathe Schotter, Tallinn, Koidu 74—8 (enne Viru 21), raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus.
35. Marie Spiegelberg, Tallinn, Pärnu mnt. 81, lihakauplus.
36. J. Stiim, Vastsemõisa v., isiklik agent jalgrataste ja raadio-aparaatide müügi alal, ärip. Jüri Stiim.
37. O. Tedresaar, Tallinn, S. Tartu mnt. 81—5, rätsepatööstus, ärip. Oskar-Heinrich Tedresaar.
38. Meeri Teksal, Tapa, Lai 11, toiduainete-kauplus.
39. J. Tiku, Tallinn, Pühavaimu 15, saapapealsetetööstus, ärip. Juhan Tiku.
40. Pärnu korgivabrik „Estokork“. E. Wahl ja Ko., Pärnu, Põhja 4. BES §§ 4294 ja järgn. ettenähtud lepingühing, täisosanikud Eduard Wahl ja Emil Böhm, ühingu osakapital Kr. 1500.—
41. Kaubanduskontor Valdmann, Tallinn, Pikk 41, kaubanduskontor (pakkide saatmine Nõukogude-Venemaale), ärip. Anna Valdmann, prokurist Karl Valdmann.
42. M. Velks, Tallinn, Lutheri 38, toiduainete-kauplus, ärip. Mare Velks.
7. K/M. Tallinna Tekstiil, M. Brodovsky ja H. Besprosvanny, asukohaks on Tallinn, Pärnu mnt. 8 (enne Väike-Karja 1).
8. Karl Busch'i agentuur- ja komisjoniäri asukohaks on Tallinn, Vene 1—11-a (enne Vene 1—15-a).
9. Alfred Christiansen'i Tallinnas, Estonia pst. 17, kaubandusagentuuri tegevust jätkab täisühing firma all „Alfred Christiansen ja Poeg“, täisosanikeks on Alfred Christiansen ja Andreas Christiansen, ühingu osakapital Kr. 1000.—
10. Eesti Paberi Aktsiaselts, Tallinn, Lai 11, lahkunud juhatusest surma läbi Georg Sommer noorem, juhatuse liikmeks valitud Hermann Koch.
11. Vennad Voldemar ja Johannes Erikson, Erra v., Kiviõli, täisosanik Johannes Erikson lahkunud, ettevõtte (toiduainete müük väliköögist) tegevust jätkab ainuisikliku äripidajana Voldemar Erikson firma all „Vold. Erikson“.
12. Osäühisus A. Fleming ja Ko., Tallinn, Tina 19, lahkunud juhatuse liikmed Aleksander Scharoff ja Aleksandra Konstantinova, juhatuse liikmeks valitud Vilhelm Järv ja Nikolai Schönberg. Prokuura antud Pavel Lovjagin'ile.
13. H. Graf & E. Jürgens, Laki- ja Keemia-vabriku o/ü., Tallinn, Tulika 19/21, lahkunud juhatuse liige Verner Jürgens, juhatuse liikmeks valitud Bruno Jürgens.
14. Johannes Haho nimele Tudulinna vallas registreeritud veski tegevust jätkab täisühing, firma all „Joh. Haho ja Joh. Laasberg'i sae- ja jahuveski“, kus täisosanikeks on Johannes Haho ja Johannes Lasberg, ühingu osakapital Kr. 200.—
15. Hiiu-Kärdla Kalevivabriku Osäühisus, Tallinn, Vana-Posti 6, lahkunud juhatuse liige Voldemar Veh, juhatuse liikmeks valitud Johannes Ihla.
16. Valentin Hintse jätkab äritegevust, avades Tallinnas. Raua 21, pagaritööstuse.
17. Jüri Huberg'i perekonnanimeks on „Hõimla“ ning tema Varbola v. Vardi as. asuva segakaupluse firmaks „Jüri Hõimla“.
18. Jaan Kallits'i perekonnanimeks on „Kaldmäe“ ning tema Mustlas, Posti 25, asuva koloniaal- ja terasekaupluse firmaks on „Jaan Kaldmäe“.
19. Johannes Kantsmanni perekonnanimeks „Kaldma“ ning tema Nõva v. asuva toiduainete-kaupluse firmaks „Joh. Kaldma“.
20. A. Kessel ja Ko., elektri- ja raadiotarvete-tööstuse asukohaks on Tallinn, Vana-Kalamaja 3 (enne Keskkalamaja 2).
21. Ida Kivirähk jätkab äritegevust, avades Raasiku v., pagariäri.
22. Daniel Klaus'i segakaupluse asukohaks on Koiola v. Põlva (enne Mooste v.).
23. Johan Klettenberg'i toiduainete-kaupluse asukohaks on Tallinn, Endla 47 (enne Nõmme, Sakala 5).
24. August Kraam jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Pärnu mnt. 43, lihakaupluse firma all „Aug. Kraam“.
25. A/S. Krediti Pank, Tallinn: Haapsalu osakonna prokuristi Karin Martsonni prokuura kustunud, kollektiivprokuura antud Robert Tammik'ule.
26. Jaan Kriisi toiduainete-kaupluse asukohaks on Narva, Linavabriku 18 (enne Madise 28).
27. Voldemar Kõtsi jätkab äritegevust, avades Tallinnas. Rataskaevu 2, jalanõudekaupluse firma all „V. Kõtsi“.
28. Otto Liiders jätkab äritegevust, avades Nõm-

Registreeritud muudatused:

1. Schliom Abeshaus'i kaubanduskontori asukohaks on Tallinn, Pärnu mnt. 23—6 (enne Aia 5-a, 5).
2. A. E. G. Eesti-Elektri Selts piiratud vastutusega Eesti osakond, Tallinn, Raekojapl. 4, Eestis tegetsema volitatud esindaja Georg Anweltd surma läbi lahkunud. Kollektiiv-prokuura antud kuni 31. märtsini 1939. Romulus Aavakivi'le ja Konstantin Baranoff'ile.
3. August Aho lihakaupluse asukohaks on Küti v., Viru-Jaagupi (enne Kehra, Anija v.).
4. Iette Ant jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Ahju 3—3, mütsitööstuse firma all „J. Ant“, prokuristik on Jaan Ant.
5. Balti Sakslaste Abiandmise Selts Eestis, Tallinn, Pikk 28, Aleksander Rosen surma läbi lahkunud, ja kassapidaja kohalt lahkunud Bruno Meyer. Seltsi esindajaks jäävad hoolekogu esimees Konstantin Weiss ja Herbert Savary.
6. Gustav Berg'i perekonnanimeks on „Pärg“ ja tema Vastseliina vallas asuva jahuveski firmaks „Gustav Pärg“.

- mel, Turuplats 1, restorani firma all „Restoran MAXIM, O. Liiders“.
29. Ernst Luukas avanud Tõrvas, Valga 1, veel liha-, vorsti- ja delikatessäri, varem registreeritud vorstitööstus Tõrvas, Viljandi 6.
  30. Mööbli- ja chitustööstus A. Merska, äripida- ja Aleksander Merska surmaga on lõpetatud mööblikauplus Tallinnas, Vana-Posti 8, ja ajutiselt suletud mööblitööstus Tallinnas, Uus 28.
  31. Rein Metsvee (endine nimi Reinhold Meenkov) jätkab äritegevust, avades Harku v., Hüüru as., toiduainetekaupluse.
  32. Julie Märka jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Maasika 9, toiduainetekaupluse.
  33. Joh. Müller'i isikliku agentuuri asukohaks on Tallinn, Viru 7—8 (enne Kunderi 19—2).
  34. Armilde Nornberi perekonnanimeks on „Normet“ ja tema Tartus, Botaanika 30, asuva toiduainete- ja piimakaupluse firmaks „Armilde Normet“.
  35. Theodor Paat jätkab äritegevust, avades Palmse v., Võsul, Mere 31, pagariäri ja kohviku.
  36. Aktsiaselts Heinr. Puls, Pärnu, lahkunud juhatuse liikmed Johannes Krug ja Ernst-Kaspar Schwarz, juhatuse liikmeks valitud Adele Schwarz.
  37. Anna Riidametsa segakaupluse asukohaks on Tahkuranna v., Rannametsa k. (enne Uulu v.).
  38. Kaubanduslik Osühing Riieturite Ühiskaubamaja RÜK, Tallinn, Suur-Karja 19, juhatuse liikme Max Johanson'i ees- ja perekonnanimeks on Mait Juhansoo.
  39. Mihkel Saks jätkab äritegevust, avades restorani Tammiste as.
  40. Komisjoniäri „Tajäma“ G. Schapiro asukohaks on Tallinn, Estonia pst. 15 (enne Vene 3).
  41. Agentuuräri „Tehnola“ J. Schindehütte asukohaks on Tallinn, Süda 9, endise Uus 5 asemel. Koja Teataja nr. 10—14. maist 1938 eksikombel märgitud asukoht Tallinn, Aia 5.
  42. August Sonberg lõpetanud Kurna v. toiduainetekaupluse pidamise, samas asuvat jahuveskit peab edasi.
  43. Olga Susi lõpetanud lihakaupluse Tallinnas, Pärnu mnt. 61; lihakauplust Väike-Ameerika 29 peab edasi.
  44. Joosep Takkis jätkab äritegevust, avades Pihtla v., Reekülas segakaupluse firma all „J. Takkis“.
  45. Olev Tamera avanud jalgrataste ja raadio-aparaatide müügiäri autol, Viljandis, Lossi 28 asuvat elektri-, raadio- ja fotoäri peab edasi firma all „O. Tamera“.
  46. Else Tennyson'i keemiatööstuse asukohaks on Tallinn, Madara 2, ja firmaks „Keemiatööstus Tennyson“.
  47. Herta Tõnisson jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Villardi 23-a, saapatööstuse.
  48. Tõstamaa Tööstusühisus, Tõstamaa v., lahkunud juhatuse liige Olaf Stackelberg ja Aleksander Toots, viimane ühtlasi asjaajaja-direktori kohalt. Juhatuse liikmeks valitud Olaf Toots.
  49. Johannes Tärsti perekonnanimeks on „Põhjaväli“ ja tema Anija v. asuva jahuveski firmaks „Joh. Põhjaväli“.
  50. Kaubandus-aktsiaselts „Tööstustarve“, Tallinn, Vene 11—1, asjaajaja-direktoriks valitud Karl Unt.
  51. „Omnia“ Vellig, Kuressaare, Turuplats, rohu- ja värvikauplus, Einst Velligi prokuura kustunud.
  52. Kustas Verber jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Tõnismägi 16, toiduainetekaupluse.
  53. Ferdinand Wunder jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Pärnu mnt. 61, lihakaupluse.

(Järgneb.)

T KUMMI- JA METALL- TEMPLEID

valmistab uute, moodsate kirjadega ja abinõudega kummitempli-, metalltempli- ja mehaanikatööstus

A. TARGAMA TALLINN, NUNNE 18

TELEFON 473-69

BALTI JAAMA LÄHEDAL

NÕUDKE KIRJAPROOVE!

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE

31. mail 1938. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	34.247.643.42	2. Tagavarakapital	1.080.455.23
välisraha	15.361.894.45	3. Jooksvad kohustused:	
2. Vahetusraha	1.269.207.26	a) pangatähed liikvel	48.296.200.—
3. Sisevekslid:		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	8.069.385.90	valitsuse	17.537.925.17
põllumajandusl.	2.379.129.79	pankade	13.007.197.65
metsatööstusl.	64.134.90	teised	2.406.205.72
4. Laenud:		4. Muud passivad	14.871.917.75
valitsusele	—		
teistele *)	12.614.001.01		
5. Kinnis- ja vallasvara	3.431.018.16		
6. Muud aktivad	24.763.486.63		
	102.199.901.52		102.199.901.52

Kattevara vahetuskord jooksvate kohustustega: 61,06%.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 901.705.18

JUHATUS

Toiduainete turg

London.		Daani	sh. 125/- — 128/
Bacon , kaal 112 Ingl. naela		Uus-Meremaa, finest	„ 126/-
Iiri	sh. 90/-—96/-	„ „ first	„ 123/-
Daani	„ 98/-	Hamburg.	
Hollandi	„ 95/-	Nisu.	
Eesti	„ 92/-	Sisemaa, 50 kg eest	
Rootsi	„ 95/-	Manitoba I, cif 100 kg eest term. \$ 3.93	
Poola	„ 92/-	Hard Atlantic, ...	„ 3.77
Nisu , kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.		Rukis , 1000 kg eest.	
Northern Manitoba	sh.	La Plata, Hamburgis	sh. —
Rosario Santa Fe	„	„ „ Amsterdamiis	„ —
Jahu , kaal — 440 Ingl. n. = 63,5 kg		Suhkur.	
Good Canadian	sh. 17/6	toores	sh. 4/11 ¹ / ₄ —5 ³ / ₄
Odrad , kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „	9/6	Belgia	„ 6/7 ¹ / ₂
Kaerad , „ „ „ „ = 50 kg „	9/-	Tšehhi	„ 6/8
Linad , cif per tn.		Poola	„ 5/10 ¹ / ₂
Livonian, Basis Risten	£ 75/-	Hollandi	„ 6/9
Tows Soviet	„ 69/-	Riis , Burmah II. Rmk. 10.50	
Manchester.		Või , Berliinis.	
Või.		Deutsche Markenbutter	Rmk. —
Eesti	sh. 119/- — 121/-	Feine Molkereibutter	„ —
Läti	„ 119/- — 121/-	Molkereibutter	„ —
Soome	„ 120/- — 122/-	Landbutter	„ —
Rootsi	„ 120/- — 122/-	Kochbutter	„ —

PÄRNU LAEVA A/S. PÄRNU SUVINE SÕIDUPLAAN

Korrapärane reisijate- ja kaubavedu

TALLINNA JA STOKHOLMI vahel.

I-se järgu moodsa kiiraurikuga „ESTONIA“

Kapt. YLLÖ.

1. juunist alates: Väljasõit TALLINNAST esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 16.
Väljasõit STOKHOLMIST kolmapäeviti ja laupäeviti kell 13.

Sõiduhind (söögita):

I klass	EKr.	35.—	RKr.	37.—
II klass	„	25.—	„	27.—
III klass	„	20.—	„	22.—
Vahetekk	„	15.—	„	16.—
Tekk	„	11.—	„	12.—

Reisijate- ja kaubalaev „VASA“

Kapt. KRABO.

4. juunist alates: Väljasõit Tallinnast laupäeviti kell 16.
Väljasõit STOKHOLMIST neljapäeviti kell 12.

Sõiduhind (söögita):

I klass	EKr.	30.—	RKr.	32.—
II klass	„	20.—	„	22.—
Tekk	„	11.—	„	12.—

Korrapärane reisijate- ja kaubavedu

PÄRNU-KUIVASTU - STOKHOLMI vahel

Reisijate- ja kaubalaev „KALEVIPOEG“

Kapt. P O N N.

18. juunist alates: Väljasõit PÄRNUST neljapäeviti kell 15.
Väljasõit STOKHOLMIST laupäeviti kell 17.
Vahepeatus Kuivastus: Stokholmi suunas: igal neljapäeval kell 20.
Pärnu suunas: igal pühapäeval kell 13.

Sõiduhind (söögita):

I klass	EKr.	35.—	RKr.	37.—
II klass	„	25.—	„	27.—
Vahetekk	„	15.—	„	16.—
Tekk	„	11.—	„	12.—

Muudatused võimalikud!

Esindaja Tallinnas:
THOMAS CLAYHILLS & SON,

Olevimägi 14.

Tel.-aadr.: „CLAYHILLS“ — Tallinn.
Tel.: 415-00 ja 435-58.

Esindaja Pärnus:
HANS DIEDR. SCHMIDT,

Pühavaimu 8.

Tel.-aadr.: „SCHMIDT“ — Pärnu.
Tel.: 93.

Esindaja Kuressaares:
JOH. KAHU & Ko,

Kauba 14.

Tel.: 5.

Välisbörsid

	L O N D O N										
	30. V	31. V	1. VI	2. VI	3. VI	4. VI	7. VI	8. VI	9. VI	10. VI	11. VI
Frank . . .	178.15	178.18	178.37	178.31	178.26	178.21	178.35	178.26	178.28	178.41	178.40
Dollar . . .	4.9540	4.9525	4.9425	4.9462	4.9434	4.9471	4.9475	4.9556	4.9521	4.9562	4.9675
Rootsi kr. . .	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kr. . .	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400
Norra kr. . .	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901
Saksa mrk. . .	12.337	12.332	12.325	12.322	12.317	12.315	12.317	12.327	12.317	12.327	12.327
Soome mrk. . .	226.42	226.42	226.42	226.42	226.42	226.42	226.42	226.87	226.80	226.75	226.62
Floriin . . .	8.9656	8.9681	8.9681	8.9650	8.9634	8.9631	8.9618	8.9593	8.9587	8.9625	8.9625
Liira . . .	94.15	94.07	93.96	94.—	93.95	94.02	94.—	94.20	94.05	94.20	94.30
Helveetsia fr. . .	21.723	21.725	21.717	21.722	21.717	21.725	21.722	21.742	21.372	21.718	21.711
Tsehhosl. kr. . .	142.62	142.56	142.37	142.31	142.25	142.62	142.37	142.50	142.43	142.62	142.75
Belga . . .	29.312	29.300	29.250	29.250	29.222	29.230	29.247	29.292	29.267	29.255	29.255
Peseeta . . .	48.200	48.200	48.200	48.200	48.200	48.200	48.200	48.200	48.200	48.200	48.200
Silling . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Slott . . .	26.28	26.31	26.28	26.28	26.35	26.35	26.25	26.28	26.26	26.28	26.34
Pengö . . .	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—
Latt . . .	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Eesti kroon . . .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Litt . . .	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50
Tserv. . .	26.26	26.24	26.20	26.20	26.20	26.22	26.22	26.25	26.23	26.23	26.31
Hõbe p. u. . .	18 ⁷ / ₈	18 ¹⁵ / ₁₆	18 ¹⁵ / ₁₆	18 ¹⁵ / ₁₆	19 ¹ / ₁₆	19 ¹ / ₁₆	19/—	18 ⁵ / ₁₆	19/—	19/—	19/—
Kuld " " . . .	140 sh. 5 ¹ / ₂ d	140 sh. 5 ¹ / ₂ d	140 sh. 7 ¹ / ₂ d	140 sh. 8 d	140 sh. 9 d	140 sh. 8 d	140 sh. 8 d	110 sh. 5 ¹ / ₂ d	110 sh. 6 ¹ / ₂ d	110 sh. 7 d	140 sh. 7 d
Plaati " " . . .	107/6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	B E R L I N										
	28. V	30. V	31. V	1. VI	2. VI	3. VI	7. VI	8. VI	9. VI	10. VI	11. VI
Naelsterling . . .	12.325	12.345	12.345	12.335	12.33	12.325	12.330	12.340	12.330	12.330	12.335
Frank . . .	69.—	—	—	—	69.20	69.15	69.15	69.20	69.20	69.10	69.15
Dollar . . .	2.492	2.49	2.492	2.492	2.493	2.493	2.492	2.491	2.491	2.490	2.484
Rootsi kr. . .	63.53	63.63	63.63	63.58	63.56	63.53	63.56	63.60	63.56	63.56	63.58
Daani kr. . .	55.03	55.11	55.11	55.07	55.05	55.02	55.04	55.09	55.04	55.04	55.06
Norra kr. . .	61.94	62.06	62.06	61.98	61.96	61.93	61.96	61.—	62.06	61.96	61.98
Soome mk. . .	54.450	5.45	5.45	5.45	5.44	5.44	5.41	5.445	5.435	5.435	5.440
Floriin . . .	137.48	137.66	137.66	137.50	137.50	137.48	137.58	137.68	137.62	137.62	137.61
Liira . . .	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Helveetsia fr. . .	56.76	56.81	56.82	56.78	56.75	56.74	56.76	56.78	56.74	56.77	56.80
Belga . . .	42.10	42.10	42.10	42.12	42.15	42.17	42.16	42.16	42.14	42.13	42.17
Latt . . .	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15
Eesti kr. . .	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20
Litt . . .	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

Nisupütl (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Kroonid.	Poolsõre	100 kg. 43.—
„Sampo“	100 kg.	27.—	Sõre	„ 43.—
„Kungla“	„	33.—	Manna	„ 43.—
„Kalev“	„	37.—	Rukkijahu	100kg. 18.20—19.50
„Eesti parem“	„	41.—	Rukkipütl	„ 26.00—27.00
„Granular“	„	38.—	Nisu pehme	„ 27.00—43.00
			Kaerahelbed	32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni pooli koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 1. VI 1938. a.

	Kroonid.		Kroonid.
J. Puhk ja Pojad suurveski		Raudplekk	30.00—34.—
Jahud: rukki . . . . . 100 kg	18.20—19.50	„ tsingitud	42.00—46.—
„ püül	26.00—27.00	Raudtalad	19.00—19.50
„ nisu, pehme—sõre	27.00—43.00	Teras, talla, ree	29.—
Kaerahelbed (Herkulo) . . . . . 1 kg	—32	„ vedru	32.—
A/S. Rotermanni teh.		„ valu	—90.—1.—
Jahud: rukki . . . . . 100 kg	18.50	Malm nr. 2	8.80
„ „ püül	26.00—27.—	Inglitina	390.—410.—
„ nisu, pehme — sõre	27.00—43.—	Seatina	40.—45.—
Nisu fr. saatejaam	23.00	Vaskplekk, punane	195.—250.—
Rukis	17.00	Vaskplekk valge	160.—200.—
Seemned: ristikeina, pun. hil.	140.—	Tsinkplekk	75.—80.—
„ timuti	115.—	Masinaõli, ...	22.—
Linaseemned, külvi	28.—	„ Ameerika	22.—
Herned, toidu, rohelised	23.00—30.00	Mootoriõli, Ameerika	38.00—70.—
Riis, Burma II	46.00—47.00	„ Poola	—
Kartulitärklis „Supérieur“	25.—	Autoõli, Ameerika ja Daani	42.00—115.—
Siirup, kartuli, 42%	26.00—28.—	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
Glükoos	26.—	teõli, tsistern. 1000 kg.	65.00—70.—
Margariin, kodumaa, ...	72.50—80.00	Tsilindriõli, Ameerika 100	30.00—50.—
Kakao, Hollandi . . . . . 1 kg	1.80—2.40	Nafta, Vene	14.00—14.50
„ Eesti	1.00—2.30	„ Ameerika	14.00—14.50
Kohv, Rio, Santos jne.	2.65—3.30	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	15.00—16.00
„ Kesk-Ameerika sordid	4.75—5.75	„ Ameerika „	15.00—16.00
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	5.60—6.—	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
Tee, laht., oranž Pekoe, Java	5.00—5.50	tõst. segabensiin, fr. Tallinn, netto ltr.	—32
Sidrunid . . . . . kast	29.00—30.00	Auto-bensiin	—32
Apelsinid	29.00—30.00	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin „Estolin“,	
Suhkur, peenike, Inglise 100 kg	44.00—44.50	tsistern. tr. Tall. ühes teedemaks. „	—32—33
„ „ Poola	43.50—44.00	Bensiin, I s., välisbensiin	—34—35
Sool, lahtine, Vene, fr. Tallinn	2.50—2.70	Pesuosoda, kodumaa . . . . . 100 kg	8.50—9.00
„ „ Saksa	2.35—2.50	Seebikivi	28.25—29.25
„ „ Hispaania meresool	—	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg	7.00
Heeringad, „Matties“ „K“ vag. viisi tünn	40.—	„ tsinkvalge, välism.	40.—43.—
„ „ „Soti „Matties“, I sort	52.—	„ tinavalge, „	71.—75.50
„ „ „Matfulls“	53.—	„ ooker, ...	14.—25.—
Liha, sea, I sort . . . . . 1 kg	00.70—00.80	Väetisained: Superfosf Ingl. 18/20% 100 kg	—
Liha, looma, I sort	00.45—00.60	Superfosfaat Rootsi	5.80
Õlikoogid, linaseemne . . . . . 100 kg	15.00—15.50	„ „ „Holl.	5.70
Sojatangud	16.—	„ „ „Vene	5.40
Nisukliid	12.50	„ „ „lahtiselt, fr. piir 100 kg	4.80
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn . . . . . 1000 kg	35.—	Segafosfaat 22/23%	4.70
Kivisüsi, auru, fr. Tall.	28.—	Eesti fosforiit 25/27%	3.35
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr. 1000 kg	50.—	Kaalisool 40%	11.70
Kütteturvas (A/s., „Eesti Turbat.“)	10.—	Lubisalpeeter 15 1/2%	14.75
Põlevkivi, netto	9.—	Tšiilisalpeeter 16% (terakujul.)	15.50
Kütteõli, vaadi viisi, netto . . . . . 100 kg	6.70	Lubiammoonsalpeeter 20.5%	17.00
Raskeõli A. B. C.	8.00	Väetelhapuammoonium 20.6%	15.00
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Nitrofoska (14 : 14 : 18%)	24.50
„ „ „tännid br.	9.75	Põllukips, jahvat., fr. Irboska	2.00
Asfaldemulsioon . . . . . „netto	10.25	Tsement,	
Asfaldmastiks . . . . . „ „	5.75	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	5.85
Katuselakk, vaatides, ... „ br.	10.25	„ paberikottides	5.15
Fenolaat, ... „netto	5.25	Kriit, pestud . . . . . 100 kg	4.15—4.50
Karbolineum „Estokarbolineum“		Kivitõrv	14.00—22.50
A. B. C. netto	8.75—11.75	Puutõrv	20.—
Raualakk, netto . . . . . 100 kg	16.75	Lubi, Tallinna, saatekuluga 1000	33.—
Immutusõli D, C, netto, ...	7.75—8.75	„ fr. Tamsalu	22.—
Maanteeõli	7.00	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska	30.—
Viljapuu-karbolineum, netto . . . . . ltr	0.30	„ „ krohvimise, fr. v. Tallinn	42.—
Mootorpetrooleum, ... kg	0.15,5	Telliskivi, I s. fr. Tallinna sadam . . . . . 1000 tk.	51.—
Mootornafta	0.12,5	Silikaat, I s., fr. vabrik	40.—42.00
Diiselnafat	0.12,5	Tulitükid, originaalkast (5000	
Putukamürk „Puttox“	1.50	toosi) . . . . . kast	125.—
Raud, sordi . . . . . 100 kg	21.00	Tallanahk, Eesti nahast . . . . . 1 kg	2.30—2.60
Raud, latt . . . . . 100 kg	21.00	Tallanahk, Ameerika, I s.	2.60—2.90
„ vits	26.00—33.—	Linaseemneõli . . . . . 100 kg	61.—

Värnits . . . . . 100 kg 61.—
 Piirit., eksp. (ekskl.v.) fob. Tall. hl/alk. 33.00-35.—
 Paber, rotatsiooni . . . . . 100 kg 23.20
 Puuvillane riie, Bjas, netto . . mtr. 52.00-62.00
 Mitkal 40.-53.50

31. V 1938. a. Puuvill, Liverpooli börs.
 American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl.
 pennides (d) loko . . . . . 4.37; V 4.14; VI 4.15;
 X 4.26; XII 4.30; I 4. 2.

Lambavill 15. VIII 36. a.
 I sort . . . . . 1 kg Kr. 3.55
 II " . . . . . " " 2.80
 III " . . . . . " " 2.05

Või. — Tendents: vaikne 30. V 1938. a.
 1. sort 1 kg Kr. 1.64, mis on tuln. sisse 23.—29. V 38. a.

Lambaliha 1. VI 1938. a.
 Eksporditava värske lambaliha hind Tallinna tapamajades headuse järgi 100—105 senti kg.

Peekonsigade nädalahinn. Tallinnas 27. V 1938. a.
 Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.87	0.82		
55,5—59 " }	0.82	0.78	Siseturu	hinnad
72,5—75 " }				
75,5—80 "	0.78	0.74		

Elussigade hindadeks noteeriti:
 90—120 kg raskused 60 s. eluskaalu kg.
 121—160 " " 64 " " "
 161 ja raskemad 60 " " "

Kanamuna d. Tendents: siseturumun. selguseta
 27. V 38. ekspordimun. f. —.67
 1 kg ekspordimune fr. kogumispunkt Kr. —.67
 1 " siseturumune Kr. —.58.

Piim. 30. V 1938. a.
 Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas ühe liitri eest:

I valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües . . . . . 12 s. ltr.
 I valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües . . . . . 11 " "
 II valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües . . . . . 10 " "
 II valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües . . . . . 9 " "

Juust 20. V 38. Tendents: kindel.
 Juustu hinnaks noteeriti ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn Siseturu juust

Eksportjuust:
 sort 12 A 112 senti kg. Tilsiti 110.—
 " 12 B 109 " " Hollandi 100.—
 " 11 A 110 " " Backstein 100.—
 " 11 B 107 " " Konserv. 135.—

Lina d. 27. V 38. Tendents: vaikne.
 Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
Lina, ristna R	104	102
hoffsdreiband HD	95	93
dreiband D	86	84
ordinäärdreiband OD	77	75
liivi ordinäärdreiband LOD	68	66
takupraak H	59	57

Takud I . . . . . 1 kg. 0.66
 II . . . . . " 0.56
 III . . . . . " 0.46
 ehituse . . . . . " 0.15—20

Kartulid. 30. V 38. — Tendents: kindel.
 Söögikartul: Virumaa raudteejaam. 2.80—3.25 kv.
 Söögikartul: Lääne rannas . . . . . 3.25—3.50 "
 Tööstuskartul: tärklisevabrikuis 11 s. tärklise kg või 2.00—2.30 kv.

Kalad. 23. V 1938. a.
 Angerjas, elus, ekspordikõlvuline 110—120 s. kg fr. rannik. Tendents: araabav.

Koha, värske, ekspordikõlv. I valik (0,8—2,5 kg) 0 s. fr. rannik. Tendents: tagasihoidlik.

Koha, värske, ekspordikõlv. II valik (0,3—0,8 kg) 45 s. fr. rannik. Tendents: tagasihoidlik.

Haug, värske, ekspordikõlv. (1—3 kg) 32—35 s. kg fr. rannik. Tendents: kindel.

Latikas, värske, ekspordikõlv. 20—22 s. kg fr. rannik. Tendents: rahulik.

Aiasaadus: d. Tendents: rahulik.
 Sigurid: ekspordikõlvul., fr. kogumisp. — s. kg. Tendents: vaikne.

Sibulad: 15—30 mm läbimõõd. ekspordikõlv., fr. kogumisp. — s. kg. Tendents: rahulik.

Kurgid: konservitud, ekspordikõlvulised, ca 5 kg plekknõu . . . . . Kr. —

Valged peakapsad: Amager-sordilised, ekspordikõlvulised, fr. kokkuostupunkt . . . . . senti kg.

Söögiporgandid: ekspordikõlvulised, fr. kokkuostupunkt . . . . . senti kg.

Metsamaterj. hinnad fr. laduplats Tallinn. 11. V 1938

Palgid: kuusk ja mänd . . . . . thm. kr. 15.00—17.—

Paberipuud . . . . . r.-m. " 8.—11

Toepuud . . . . . " " 7.—8.—

Pakud: kask . . . . . thm. " 20.00—28.—

" lepp, I sort . . . . . " " 32.—

" " II sort . . . . . " " 20.—

" haab I " . . . . . " " 35.—

" " II " . . . . . " " 25.—

" saar . . . . . " " 20.00—28.00

Prussid . . . . . " " 35.00—37.00

Saetud materjal + 25% laudu:

" kuusk u/s . . . . . " " 37.00

" " IV sort. . . . . " " 33.00

" mänd u/s . . . . . " " 37.00

" " IV " . . . . . " " 38.00

Kastilauad . . . . . " " 53.00—57.00

Krohvilistud . . . . . " " 28.00—34.00

Liiprid 15 cm × 25 cm × 270 cm " " 3.—

Tendents: vaikne.

Prahid.

Lina
 Tallinn — Stettin . . . . . 1000 kg Rmk. 14.25
 — Gent . . . . . 1016 " sh. 28/—
 — Dundee . . . . . " " 30/—

Puumaterjalid. Standard
 Tallinn— London . . . . . " sh. 42/6
 " — Hull . . . . . " " 42/6
 " — Manchester . . . . . " " 47/6
 " — Grangemouth . . . . . " " 36/6
 " — Belfast . . . . . " " 47/6
 " — Dundee . . . . . " " 38/6
 " — Antwerpen . . . . . " " 41/—
 " — Gent . . . . . " " 42/6
 " — Rotterdam . . . . . " " 36/6
 " — Amsterdam . . . . . " " 44/6

Segakaup.
 Tallinn — Stettin . . . . . 1000 kg Rmk. 18.00—30.—
 " — London . . . . . 1016 kg sh. 17.00—45.—
 " — Stokholm . . . . . 1000 kg Rkr. 11.00—30.—
 " — Stettin, või, ... tünn Rmk. 1.50
 " — London " 1000 kg " sh. 2/6
 Kartulid, Tallinn — Stokholm 1000 kg Ekr. 7.50

O.Ü. „RAHVAÜLIKOOI“

AKTIVA

Äriseis 31. detsembril 1937. a.

PASSIVA

Kassa	2.055.94
Kaubad	236.984.83
Komisjonikaubad	53.820.62
Deebitorid	88.866.15
Vallasvara	16.265.50
Kinnisvara	270.000.—
Nõudevekslid	2.581.76
Osamaksud teistes asutustes	29.500.—

Osakapital	250.000.—
Tagavarakapital	21.156.48
Kustutusekapital	47.068.21
Kontokorrent-arved	68.751.72
Kreeditorid	124.833.76
Komisjoni kreeditorid	63.966.51
Maksuvekslid	80.596.32
Obligatsioonid	19.500.—
Eelmiste aastate dividendid	240.52
1937. a. puhaskasu	23.959.28

700.072.80

700.072.80

KULUD

1937. a. kulude ja tulude aruanne.

TULUD

Kulud	124.943.19
1937. a. puhaskasu	23.959.28
	148.902.47

Tulud	148.902.47
	148.902.47

Tallinna Manufaktuur ja Kaubanduse a.s.

Aktiva.

Äriseis 31. detsembril 1937.

Passiva.

Kassa	4.040.37
Pangad	44.161.93
Nõudevekslid:	
portfellis	86 638.36
inkassoks pankades	7.114.67
Deebitorid (ostjad)	233.745.01
Kahilased võlgnikud	1.085.72
Kaubamuretsjad (ettemaksud)	20.104.43
Kontokorrent-deebitorid:	
pikaajalised	107.282.89
lühiajalised	14.802.16
Kaubad	205.122.56
Väärtpaberid	8.655.—
Siseseade	20.050.74
Üleminevad summad	1.500.86
	754.304.70

Kapital	300.000.—
Tagavarakapital	15.000.—
Fond juhatuse käsutuses	1.500.—
Amortisatsioonikapital	10.604.86
Pangad	73.793.67
Võlavekslid:	
kreeditoridele	27.781.90
kaubamuretsjatele	29.674.33
Deebitorid (ostjaarvete kredit-aldod)	4.085.15
Kaubamuretsjad	102.716.94
Kontokorrent-kreeditorid:	
pikaajalised	102.612.47
lühiajalised	25 982.37
Üleminevad summad	14.180.85
Eelmiste aastate kasude ülejääk	6.845.66
Puhaskasu	39.526.47
	751.304.70

Diskonteeritud vekslid p. kontra:	
pankades	55.061.31
kaubamuretsjatele mak-	
suks antud	35.395.12
Garantiivekslid p. kontra:	
saadud	141.493.83
antud	89.000.—
	52.493.83
	897.254.96

Diskonteeritud vekslid p. kontra	90 456.43
Garantiivekslid p. kontra	52.493.83
	897.254.96

Aruanne 1937. a. eesti.

Tulud	260.972.20
Kulud	221.445.73
Puhaskasu	39.526.47

Balti Päästeselts

Eesti Rannasõidu liin.

Tallinn, Viktooria sild nr. 3, telef. 306-85.

A-1. „EESTIMAA“

Tallinna—Rohuküla—Kuressaare—Riia liinil.

Laevühendust Riiaga peetakse 28. maist kuni
1. septembrini.

Minek	Kell	Tulek	kell
Tallinnast igal laupäeval	13.00	Rohukülla igal laupäeval	21.00
Rohuküllast igal laupäeval	22.30	Kuressaare igal pühapäeval	7.30
Kuressaarest pühapäeviti	20.00	Riiga esmaspäeviti	8.00

Tagasisõit:

Rilast teisipäeviti	20.00	Kuressaare kesknädalati	7.00
Kuressaarest igal keskn.	17.00	Rohukülla igal neljapäev.	2.00
Rohuküllast igal neljap.	3.00	Tallinna igal neljapäev.	10.39

Otseühendus raudteega Rohuküla kaudu. Tallinnast laupäeviti kell 18.35 väljuv kiirrong saabub Rohukülla kell 21.35.

A-1. „DAGMAR“

Tallinna - Orissaare - Taaliku—Triigi—Sõru—Panga—Ninase—Vaigu—Kihelkonna liinil.

Minek	Kell	Tulek	Kell
Tallinnast kesknäd.	8.00	Oriss.-Taaliku keskn.	19.00
Oriss.-Taalikult „	19.30	Triigilt „	21.00
Triigilt neljapäev.	8.00	Sõrule neljapäev.	9.00

Tagasisõit:

Sõrult laupäev.	18.00	Triigilt laupäev.	19.00
Triigilt pühapäev.	14.00	Taaliku-Oriss. pühapäev.	15.00
Taaliku-Oriss. „	19.00	Tallinna esmaspäev.	6.00

Kaks korda kuus jätkab laev oma reisu kuni Kihelkonnani. Väljub Sõrult neljapäeval kell 9.30. Tagasisõit Kihelkonnalt laupäeviti kell 10.00.

Võidupüha ja jaanipäeva eelsel tagasisõidul Tallinna sõidab laev Kärđlast läbi. Selle tõttu on tagasisõit Kihelkonnalt laupäeva, 18. juuni, asemel esmaspäeval, 20. juunil, kell 17.00, Sõrult teisipäeval, 21. juunil, kell 7.00, Triigilt teisipäeval kell 11.00, Orissaare-Taalikult teisip. k. 15.00 ja Kärđlast teisipäev. k. 22.00; saabub Tallinna keskn., 22. juun., k. 7.00.

Võidupüha ja jaanipäeva puhul sõidab laev Tallinnast välja keskn., 22. juuni, asemel laup., 25. juunil, k. 8.00; Sõrult tagasisõit laupäeva, 25. juuni asemel pühap., 26. juunil, k. 8.00.

A-1. „ENDLA“

Tallinna - Kärđla—Kuressaare—Pärnu—

Kuivastu liin

Minek	Kell	Tulek	kell
Tallinnast kesknädalati	8.00	Kärđla kesknädalati	16.00
Kärđlast „	20.00	Kuressaare neljapäeviti	6.00
Kuressaarest neljapäev.	10.00	Pärnu „	18.00

Tagasisõit:

Pärnust reedeti	21.30	Kuressaare laupäeviti	6.00
Kuressaarest pühapäeviti	7.00	Kuivastu pühapäeviti	12.00
Kuivastust „	12.00	Kärđla „	18.00
Kärđlast „	22.00	Tallinnast esmaspäeviti	7.00

Võidupüha ja jaanipäeva eel sõidab laev Tallinnast välja kesknädalal kell 8.00 asemel kell 14.00, saabub Kärđla kell 22.00 ja Kuressaare neljapäeval, 23. juunil, kell 8.00. Edasisõit sõiduplaani kohaselt.

A-1. „GRENEN“

Tallinna—Heltermaa—Kuivastu—Laimjala—
Kuressaare kaubaveoliinil.

Maksey kuni 31. augustini.

Minek	Kell	Tulek	Kell
Tallinnast neljapäev.	8.00	Heltermaale neljapäev.	16.00
Heltermaalt „	17.30	Kuivastu „	20.00
Kuivastust „	23.00	Laimjalasse reedeti	3.00
Laimjalast reedeti	5.30	Kuressaare „	8.30

Tagasisõit:

Kuressaarest esmasp.	9.00	Laimjalasse esmasp.	12.00
Laimjalast „	13.30	Kuivastu „	17.00
Kuivastust „	18.00	Heltermaale „	21.00
Heltermaalt „	22.00	Tallinna teisipäeviti	7.00

Võidupüha puhul sõidab laev Tallinnast välja neljap., 23. juuni, asemel keskn., 22. juunil, kell 14.00.

Laevaühing **G. SERGO & KO.** Laevaliinid

Tallinn, Baikovi sild 1, tel. 314-85, 314-40 ja 301-26.

Tallinn - Helsingi liin

A.-L. „AEGNA“

Väljub Tallinnast	Saabub Helsingi
esmaspäeviti 9.30	esmaspäeviti 13.30
kesknädalati 9.30	kesknädalati 13.30
reedeti 16.00	reedeti 20.00
Väljub Helsingist	Saabub Tallinna
teisipäeviti 10.00	teisipäeviti 14.00
neljapäeviti 10.00	neljapäeviti 14.00
pühapäeviti 17.00	pühapäeviti 21.00
Piletihinnad 1.V — 1.XII Kr. 6.—, 8.— ja 10.—.	
Gruppidele hinnaalandus.	

Tallinn—Visby—Kopenhaageni liin

A.-L. „RUHNO“

Esimesklassi reisijate- ja kaubaaurik

Väljub Tallinnast

15. juunil, 25. juunil, 5. juulil, 15. juulil, 25. juulil, 5. augustil, 15. augustil, 25. augustil — kell 16.

Väljub Kopenhaagenist igal 10., 20. ja 30. kuupäeval.

Reisi kestvus 50 tundi.

Kauba ülesandmisi võtab vastu ja lähemaid teateid annab **Laevaühing G. Sergo & Ko.** Tallinn, sadam, Baikovi sild 1, tel. 314-40, 314-85.

Tallinn—Heltermaa—Orissaare—

Triigi—Sõru—Orjaku liin

A.-L. „HANSI“

Väljub	Saabub
Tallinnast esmasp. 17.00	Heltermaale teisip. 3.00
Heltermaalt teisip. 4.00	Orissaare " 8.00
Orissaarest " 9.30	Triigile " 11.00
Triigilt " 12.30	Sõrule " 13.30
Sõrult " 15.00	Orjakule " 16.30
Orjakult kesknäd. 7.00	Triigile kesknädal. 8.30
Triigilt " 10.00	Orissaare " 12.00
Orissaarest " 14.00	Heltermaale " 18.00
Heltermaalt " 19.00	Tallinna neljapäev. 6.00

Märkus: Suviste pühade puhul väljub a.-l. „Hansi“ esmasp., 6. juuni asemel Tallinnast laupäeval, 4. juunil kell 15.00.

Heltermaal on laev kooskõlas omnibuse liiklemisega. Laadimine Tallinnas lõpetatakse 2 tundi enne laeva väljumist.

Rohuküla—Heltermaa liin

A.-L. „GUSTAV“

Väljub Rohukülalt	esmasp., teisip., keskn., neljap., reedel ja laup. 19.10
Saabub Heltermaale	esmasp., teisip., keskn., neljap., reedel ja laup. 20.40
Väljub Heltermaalt	iga esmaspäev, neljapäev ja laupäev 2.30
Saabub Rohukülalla	iga esmaspäev, neljapäev ja laupäev 4.00
Väljub Heltermaalt	iga teisipäev, kesknädal ja reede 10.30
Saabub Rohukülalla	iga teisipäev, kesknädal ja reede 12.00

Märkus: Sõiduplaan kooskõlastatud raudtee ja omnibuse liiklemisega.

Virtsu—Kuivastu liin

A.-L. „RUDOLF“ ja A.-L. „VIIRE“

Väljub iga päev	Saabub iga päev
Virtsust 4.10	Kuivastu 4.50
" 12.50	" 13.30
" 19.50	" 20.30
Kuivastust 5.10	Virtsu 5.50
" 14.00	" 14.40
" 18.55	" 19.35

Märkus: Ühenduse pidamine kooskõlas omnibuse ja rongide liiklemisega.

Peale sõiduplaanis ettenähtud sõiduaegade on võimalik alati laeva kasutada vastava tasu eest.

Tallinn—Käsmu—Võsu—Sillamäe—

Narva-Jõesuu—Narva liin

A.-L. „JUKU“

Väljub	Saabub
Tallinnast reedel 20.30	Käsmu laupäeval 4.00
Käsmust laupäev. 5.00	Sillamäele " 12.00
Sillamäelt " 12.30	N.-Jõesuu " 14.30
N.-Jõesuust " 15.30	Narva " 16.30
Narvast teisip. 17.00	N.-Jõesuu teisip. 18.00
N.-Jõesuust keskn. 6.00	Sillamäe keskn. 8.00
Sillamäelt " 8.30	Käsmu " 14.30
Käsmust " 15.00	Tallinna " 23.00

Märkus: Navigatsiooni algusest kuni 1. juunini ja 1. septembrist kuni navigatsiooni lõpuni a.-l. „Juku“ ei läbista Võsu ja Käsmu peatuskohti.

Laadimine Tallinnas lõpetatakse väljasõidupäeval kell 15.00.